

هشدار امام!

«...دعواهای ما دعوی نیست که برای خدا باشد
... همه ما از گوشمان بیرون کنیم که دعوی ما برای
خدا است ما برای مصالح اسلامی دعا می کنیم...
دعوی من و شما و همه کسانی که دعا می کنند همه
برای خودشان است...»

امام خمینی (ره) - صحیفه امام، جلد ۱۴ صفحه ۴۷۹

سپاهی الهی زحمت

آیت الله شبیری زنجانی:

غیر از حضرات
معصومین (ع) همه
انسان ها در خطر
تأثیر هوای نفس
قرار دارند

صفحه ۲

سال سی و هفتم ♦ شماره ۲۲ ♦ شماره مسلسل ۱۵۴۰ ♦ نیمه دوم بهمن ماه ۱۳۹۵ ♦ قیمت: ۵۰۰ تومان

خاطراتی از دکتر علی شریعتمداری

سیدهادی خسروشاهی

سابقه آشنایی

... سال ها قبل از آغاز نهضت و پیروزی انقلاب اسلامی «کنون علمی - تربیتی جهان اسلام» که به همت برادران ارجمندی چون شهید اژه ای، مهندس عبودیت، مرحوم مهندس مصحف، علی اکبر پرورش، فضل الله صلواتی، دکتر مرتضی مقدادی و... در اصفهان تأسیس شده بود، از اینجانب برای ایراد سخنرانی دعوتی کرده بود که برای اجابت درخواست دوستان، عازم اصفهان شدم... در اصفهان معلوم شد که حضرت آیت الله ناصر مکارم شیرازی هم برای ایراد سخنرانی به این شهر آمده اند... در همین برهه، آقای دکتر علی شریعتمداری استاد دانشگاه اصفهان، آیت الله مکارم و اینجانب را برای صرف نهار در منزلشان دعوت نمودند که این دعوت، موجب دیداری مفصل در منزل ایشان گردید و البته دو سه نفر دیگر نیز حضور داشتند و علاوه بر نهار، بحث های مختلفی در زمینه امور تربیتی که رشته تخصصی دکتر شریعتمداری بود، مطرح شد که در واقع نوعی «بحث علمی طلبگی» فیما بین آیت الله مکارم و دکتر شریعتمداری بود.

آشنائی من با دکتر شریعتمداری در واقع از همان تاریخ آغاز گردید. پس از مراجعت به قم با ارسال کتاب های جدید و دریافت آثار دکتر، به عنوان «مبادله فرهنگی»، روابط دوستانه ای برقرار شد که تا پایان عمر و در گذشت دکتر شریعتمداری ادامه داشت...

در سال ۱۳۷۱ که اینجانب فصلنامه وزین «تاریخ و فرهنگ معاصر» را در زمینه مباحث فرهنگی - تاریخی از «قم» منتشر می کردم، به طور طبیعی، نسخه ای از آن را به دوستان و از جمله آقای دکتر شریعتمداری ارسال کردم که بلافاصله اعلام وصول ایشان، طی نامه ای به دستم رسید که در آن چنین آمده بود:

برادر گرامی حضرت حجت الاسلام سید هادی خسروشاهی - مدیر محترم «تاریخ و فرهنگ معاصر» -

ضمن سلام و ابراز سپاسگزاری و آرزوی توفیق بیشتر حضرت عالی در ادامه فعالیت های علمی، بدینوسیله وصول شماره ۲ مجله تاریخ و فرهنگ معاصر را اعلام می دارد. تقاضا دارد مقرر فرمایید شماره ۱ مجله مزبور را جهت ایجاب ارسال دارند. کوشش می کنم در آینده پاره ای از «نکات تاریخی» را تدوین نموده و خدمت جنابعالی ارسال دارم.

با احترام: علی شریعتمداری
پس از دریافت این نامه در پائیز سال ۱۳۷۱ و نشر آن در شماره ۵ فصلنامه «تاریخ و فرهنگ معاصر» (صفحه ۳۱۱)، بهانه ای به دست آمد که به دیدار استاد برویم و «نکات تاریخی» را طلب کنیم تا ثبت و ضبط گردد!

یعنی، پس از هم آهنگی و موافقت ایشان، همراه مرحوم علی محمدی از همکاران ما در «مرکز بررسی های اسلامی»، در تهران به منزل ایشان رفتیم که آپارتمانی کوچک، در یک مجتمع شلوغ تعاونی پر واحد!، در سعدی شمالی، پشت خیابان اردلان قرار داشت... پس از تعارفات، پیشنهاد کردم که نکات تاریخی را بشنویم... و در همین رابطه پرسش ها توسط اینجانب مطرح می شد و پاسخ ها از دکتر شریعتمداری... که توسط آقای محمدی ضبط می گردید و پس از چند جلسه، محصول این گفتگوها در چند شماره از فصلنامه، به چاپ رسید که به قول مرحوم شریعتمداری، «اگر همت ما نبود، این نکات تاریخی ناگفته می ماند».

زحمت پیاده کردن مطالب از نوار هم، به عهده مرحوم محمدی بود و ما نشر این «نکات تاریخی» را به تدریج و در بخش «خاطرات» مجله، از شماره ۸ سال دوم مورخ زمستان ۱۳۷۲ با این مقدمه آغاز کردیم:

ادامه در صفحه ۴

استاد
مهدوی راد
از نگاه
شاگردان

صفحه ۸

از قم
تا نوفل
لوشاتو

گفتگونی با محمد هاشمی

صفحه ۵

آیت الله اراکی:
محبت به اهل بیت
رسول الله (ص) منشأ
وحدت در میان
امت اسلامی است

صفحه ۷

شیخ الازهر:
کتابخانه الازهر
۲۰۰ نسخه خطی
علیه واهیت
دارد

صفحه ۳

رهبری تروریسم در: اروپا چگونه رهبر کامیکازها شدم

استاد سید هادی خسروشاهی

ناشر: کلبه شروق، ۱۳۹۵ چاپ اول قیمت: ۱۶/۰۰۰ تومان

گسترش فعالیت های فرهنگی استاد سید هادی خسروشاهی در اروپا، به ویژه انگلستان و ایتالیا، و نشر چهار مجله هفتگی و ماهانه به زبان های: عربی، انگلیسی، ایتالیایی و چاپ ده ها نشریه و کتاب به زبان های: فارسی، عربی، فرانسه، انگلیسی و ایتالیایی - و توزیع وسیع آنها در اروپا - و ایجاد روابط برادرانه با رهبری حرکت ها و مراکز فرهنگی اسلامی در غرب و ... موجب نگرانی امپریالیسم در کلیت خود گردید...

... واکنش خیلی آشکار - و البته ردیالانه - بود: اتهام رهبری تروریسم و «کامی کاز» های مسلمان در اروپا با محوریت لندن و رم، به عنوان مرکز فعالیت های تروریستی! ایران اسلامی.

سندی تایمز معروف ترین و پرتیراژترین روزنامه چاپ لندن در مقاله ای به قلم امیرطاهری مأمور رسمی سازمان سیا و سردبیر اسبق روزنامه «کیهان انترناشنال» در تهران، این اتهام را با تیرتی درشت و عکسی بزرگ، در صفحه ویژه خود منتشر ساخت و به دنبال آن، همه روزنامه ها و مجله های اروپایی، به بازتاب وسیع آن پرداختند.

... این کتاب حقیقت این مسئله را با استناد به مطبوعات انگلیس و ایتالیا، بررسی نموده و چگونگی توطئه های کثیف امپریالیسم، در مقابله و دشمنی با نظام اسلامی در ایران را - با اسناد و مدارک - افشا می کند و روشن می سازد.

اسلام ستیزی غرب و: کلیسا

استاد سید هادی خسروشاهی

ناشر: کلبه شروق، ۱۳۹۵ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه قیمت: ۴/۰۰۰ تومان

امپریالیسم غرب در کلیت خود، با همکاری عملی «واتیکان» و بخش اعظم ارباب کلیسا در بلاد دیگر، تا آنجا که در توان دارند، بر مسئله «اسلام هراسی» در همه جای جهان، به ویژه کشورهای غربی - اعم از اروپا و آمریکا - دامن می زنند تا آنجا که هم اکنون از مرحله اسلام هراسی، به فاز «اسلام ستیزی»! رسیده اند و با استفاده از وسائل و ابزاری که در اختیار دارند، به این توطئه شوم و ضد اخلاقی خود ادامه می دهند...

این کتاب شامل چند بحث در این رابطه است که به مناسبت های مختلف تهیه شده و می تواند ماهیت توطئه و عاملان اصلی آن را افشا کند.

بعضی از عناوین کتاب عبارتند از:

- ۱ - اسلام ستیزی غرب: استشرق و مستشرقین
- ۲ - سابقه و ریشه تاریخی
- ۳ - جنگ های صدر اسلام و جنگ های صلیبی ها
- ۴ - سابقه اسلام ستیزی
- ۵ - توطئه سیاسی مسیحیت!
- ۶ - آیین شمشیر کدام است؟

قم، ابتدای خیابان صفائیه - کتابفروشی کلبه شروق - تلفن: ۰۲۵-۳۷۸۳۸۱۴۴
مراکز پخش: تهران، خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه تهران - تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۶۰۷۳۴

شیخ محمدعلی حلیمی کاشانی به رحمت ایزدی پیوست

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدعلی حلیمی کاشانی، عالم عامل، اندیشمندی روحانی، معلم اخلاق و یار دیرین امام خمینی(ره) و رهبری به رحمت ایزدی پیوست.

مرحوم محمدعلی حلیمی کاشانی در سال ۱۳۰۱ هجری شمسی در جوار امامزاده سلطان امیراحمد از سلاله پاک امام جواد(ع) در خانواده‌ای متدین دیده به جهان گشود.

آن اسوه علم و تقوا تحصیلات مقدماتی خود را نزد حجت‌الاسلام سید عبدالله امام گذراند و ادامه تحصیلات را در مدرسه پهلوی کاشان طی کرد و بعد از تغییر شغل پدر و اشتغال، در کارپردازی بیمارستان اخوان فعلی در اداره امور به یاری پدر بزرگوارشان پرداخت.

وی به دلیل پرورش در خانواده‌ای مذهبی و التزام به شرع، در کنار تعلیم دروس محوله، به آموزش قرآن و ترویج احکام شرعی بین دانش‌آموزان مدرسه فوق اقدام کرد که با مخالفت مدیر مدرسه و مسئولان اداره فرهنگ مواجه شد و مدرسه را ترک کرد.

در سال ۱۳۲۱ که مرحوم آیت‌الله خالصی‌زاده به کاشان تبعید شد و حجت‌الاسلام حلیمی به همراه عده‌ای از جوانان پرشور تحت تعلیم ایشان قرار گرفت و افتخار پیوستن به مکتب اصحاب امام صادق(ع) و کسوت مقدس روحانیت را کسب کرد و در مسجد «گذر بابا ولی» از افاضات ایشان بهره‌مند شد.

وی در ۳۰ سالگی برای تحصیلات تکمیلی به شهر مقدس قم مهاجرت کرد و دروس پایانی سطح را نزد مرحوم آیت‌الله مشکینی گذراند و بیشتر از محضر پرفیض آیت‌الله‌العظمی مرعشی نجفی بهره کافی برد و از دروس عالی و خارج فقه آیات عظام بروجردی و محمدتقی خوانساری بهره‌مند شد.

عمده فعالیت مرحوم محمدعلی حلیمی کاشانی در دوران اقامت در قم در کنار درس، شیفتگی به فرزند برومند اسلام، شهید نواب صفوی و مشارکت آگاهانه در مبارزات نهضت فدائیان اسلام بود.

وی بعد از شهادت نواب صفوی و یاران بزرگوارش در اواخر سال ۱۳۳۴، تحت تعقیب عوامل خودکامه پهلوی قرار گرفت و در سرداب منزل همشیره‌اش در کاشان پنهان و در سال ۱۳۳۵ مخفیانه به نجف اشرف مشرف شد و در حوزه علمیه نجف در مدرسه سید(سید کاظم یزدی) با آیت‌الله راستی کاشانی هم حجره شد و سپس مدتی در مدرسه «آخوند» ادامه تحصیل داد و به پیشنهاد دوست قدیمی‌اش مرحوم حاج آقاستاری در مدرسه آیت‌الله بروجردی نجف ساکن شد.

بعد از تبعید حضرت امام در سال ۱۳۴۴ به عراق، در کنار مرحوم شیخ نصرالله خلخالی از مستقبلین فعال حضرت امام بود و به توفیق حضور و خدمت در بیت مکرم ایشان ناآل آمد و در درس فقه امام در مدرسه شیخ انصاری و نماز جماعت وی در مدرسه بروجردی شرکت می کرد.

مرحوم حلیمی دروس عالی‌را زیر نظر اساتیدی چون آیت‌الله فلسفی، شهید محراب آیت‌الله مدنی و بیشتر از درس خارج فقه و اصول آیت‌الله‌العظمی میرزا باقر زنجانی در مسجد شیخ طوسی کسب فیض می کرد.

وی در سال ۱۳۵۰ مجدداً به شهر مقدس قم بازگشت و در مدرسه حجتیه، حجره‌ای را اختیار کرد و از دروس حضرات آیات عظام گلپایگانی، منتظری و نوری همدانی بهره برد.

در سال ۱۳۶۲ در اجرای منویات حضرت امام به نمایندگی ایشان در دفتر آیت‌الله طاهری خرم‌آبادی در لاهور پاکستان منصوب شد و حوزه‌های علمیه آنجا را به خوبی اداره کرد.

حضرت آیت الله ناصر مکارم شیرازی از مراجع تقلید گفتند: یکی از نشانه‌های همیشگی مکتب تشیع حرکت پیروان آن در مسیر فعالیت‌های علمی با نگاه توحیدی است.

ایشان در آیین آغاز به کار رسمی دبیرخانه «کنگره بین‌المللی نقش شیعه در پیدایش و گسترش علوم اسلامی» در سالن رسول اعظم (ص) مدرسه علمیه امام کاظم(ع) قم، افزودند: در دنیای امروز شیعه سستیزی و ندیدن نقش تاثیر گذار مکتب تشیع در پیشرفت‌های جهان اسلام گسترش یافته است و عده ای اصرار دارند برای شیعه در مسیر تعالی اسلام هیچ نقشی درنظر گرفته نشود؛ در حالی که محققان برجسته می‌دانند شیعه همواره در مسیر پیشرفت علمی و عملی جهان اسلام پیشگام بوده است.

حضرت آیت الله مکارم شیرازی اضافه کردند: در کنار دشمنی متعصبان، کوتاهی شیعیان در معرفی خدمات ارزنده خود به اسلام نیز در مغفول ماندن نقش تشیع در گسترش و پیشرفت‌های جهان اسلام، تاثیر گذار بوده است.

ایشان ادامه دادند: اگر دستاوردهای اهل بیت(ع) و عالمان برجسته مکتب تشیع نبود، امروز اسلام وضع دیگری داشت؛ بنابراین هدف از برگزاری کنگره «

شیعه در مسیر فعالیت های علمی

نقش شیعه در پیدایش و گسترش علوم اسلامی، نشان دادن جایگاه حقیقی مکتب تشیع در پیشرفت های علمی جهان اسلام است و این برنامه عظیم با همراهی بسیاری از محققان برجسته علوم دینی به صورت منسجم تر تیب خواهد یافت.

حضرت آیت الله مکارم شیرازی گفتند: در این کنگره نقشه راه فعالیت‌های علمی برای محققان شیعی مشخص خواهد شد؛ همچنین علمای حق جوی اهل سنت و مستشرقان محقق در زمینه مکتب تشیع نیز می‌توانند آثار خود را به این کنگره ارائه کنند.

این مرجع تقلید افزودند: امید است در پایان برگزاری کنگره مجموعه‌ای ۳۰ جلدی از کتاب‌هایی در موضوع نقش تشیع در پیدایش و گسترش علوم اسلامی در قالب دایره‌المعارف به جهان اسلام عرضه گردد تا مشخص شود شیعه سستیزی تا چه اندازه دور از عقل و منطق است.

ایشان ادامه دادند: وهابیت که خود نقش اول را در تخریب آثار و تمدن اسلامی دارد، می‌خواهد با شیعه سستیزی نقش عالمان شیعی را در گسترش اسلام نادیده بگیرد اما همگان می‌دانند که ائمه اطهار(ع) و علمای برجسته مکتب تشیع تاکنون چه خدمات گسترده‌ای به اسلام انجام داده‌اند این مرجع تقلید گفتند: ۲۵ تن از محققان و متفکران علوم دینی

آیت الله شبیری زنجانی:

غیر از حضرات معصومین(ع) همه انسان‌ها در خطر تأثیر هوای نفس قرار دارند

طرف برود، آدم باید خودش را خیلی محکم نگه دارد تا مطابق میل خود، نظر یا فتوی ندهد.

این مرجع تقلید ادامه داد: در سخنرانی‌های مرحوم راشد دیدم و افواها هم شنیده بودم که: وقتی مرحوم علامه حلی در نهایت به این نظر می‌رسند که بر خلاف مشهور علمای قبل از ایشان، آب چاه معتصم است و در برخورد با نجاست، نجس نمی‌شود، با خودشان می‌گویند: نکند که این نظر ما به خاطر این باشد که چاه منزل خودم را پاک بدانم و به زحمت نیفتم و این میل و علاقه شخصی مرا به این فتوا کشانده باشد؟ فلذا دستور می‌دهد که چاه منزل ایشان را پر کنند و سپس دوباره بررسی ادله را شروع می‌کند.

«جهاد با نفس مهم‌ترین جهاد فراموشی شده»

کتاب جهاد با نفس مهم‌ترین جهاد فراموش شده نوشته آیت الله ابراهیم امینی از سوی انتشارات مؤسسه بوستان کتاب چاپ و روانه بازار شد.

این کتاب در ۱۰ بخش با عناوینی همچون «اهمیت خودسازی در قرآن و حدیث»، «رابطه خودسازی با خودشناسی»، «خودسازی و فواید آن»، «دشواری جهاد با نفس و راز آن» و «آثار و برکات جهاد با نفس» تهیه و تنظیم شده است.

«راه مبارزه و جهاد»، «زبان‌های هواپرستی»، «جهاد با نفس در عرصه اجتماع»، «پیامبر خدا صلی الله علیه و آله اسوه جهاد با نفس» و «امیرمؤمنان علی علیه السلام و جهاد با نفس در عرصه اجتماع» از دیگر عناوین بخش‌های این کتاب هستند.

رسول خدا صلی الله علیه و آله گروهی از اصحاب را به جنگ با دشمن فرستاد، هنگامی که از آن پیکار، پیروزمندان بازگشتند، به آنان فرمود: «آفرین بر شما که جهاد اصغر(کوچک تر) را انجام داده اید، ولی جهاد اکبر(بزرگ تر) هنوز باقی مانده است». پرسیدند: یا رسول الله، جهاد اکبر کدام است؟ فرمود: «جهاد با نفس».

واقعیت این است که جهاد با نفس، مهم‌ترین جهاد است و کسی که در این مسیر، گام بزند سعادت دنیا و آخرت خود را تأمین کرده است. اما باتأسف، این نوع جهاد، گویی به فراموشی سپرده شده و در پیچ و خم روزمرگی‌ها از یاد رفته است. اثر حاضر، این جهاد مهم فراموش شده را در فصل‌های متعددی کاویده است.

کرد: به نظر ما از شروط مرجع تقلید آن است که حرص و هوی و اشتباه او غیر متعارف نباشد. در رساله هم این مطلب را ذکر کرده ایم. اگر حرص به مال و جاه و زن و اولاد و عشیره، از متعارف بیشتر باشد، انسان را از دیدن حقایق کور می‌کند «حُبُّ الشَّیْءِ یُعَمِّی و یُصِمُّ».

وی گفت: یکی از اموری که در خطای انسان، تأثیر دارد، حُب نفس و هواهای نفسانی است. متأسفانه ما گرفتار هستیم و در این مسأله، شیطان خیلی قوی به سراغ ما می‌آید. ما اگر بتوانیم، خودمان را محکم نگه داریم و حداکثر بر خلاف رضایت خدا و پیغمبر «صلی الله علیه و آله» فتوا ندهیم. ولی اگر میل انسان، به یک

آیت الله جوادی آملی: جامعه با حوزه اصلاح نمی‌شود

عظیم که بتواند جلو اعتیاد و بی‌ازدواجی را بگیرد، جلو ازدواج سفید، افزایش طلاق و گرانی را بگیرد، و مدینه فاضله شکل بگیرد، برای (لَقَوْمٌ یَعْلَمُونَ) است، (لَقَوْمٌ یَعْقَلُونَ) است. اگر کسی «قائم بالعقل» و «قائم بالعلم» بود، آن وقت می‌تواند کشورش را اصلاح کند.

ایشان تصریح کردند: متأسفانه ما به زهد و عبادت نزدیکتر هستیم تا به علم و عقل. زاهد و عابد مشکل خودشان را حل می‌کنند، علم ما هم تقریباً دارد مشکل خودمان را حل می‌کند، ما عالم هستیم، ما عاقل هستیم نه «قائم بالعقل» و «قائم بالعلم».

این استاد تفسیر با بیان این مطلب که وجود مبارک امام زمان(عج) قائم به عقل و عدل است اذعان کردند: اگر وجود مبارک حضرت ظهور کند «بما أنه علیم، بما أنه عاقل»، او «قائم بالعقل» است، «قائم بالعدل» است که جهان را اصلاح می‌کند. در قبالش هم مثل استکبار و صهیونیسم اینها «قائم بالطغیان» هستند. جنگ جهانی اوّل و جنگ جهانی دوم را اینها راه‌اندازی کردند. میلیون‌ها آدم را در جنگ جهانی اول و دوم کشتند، الآن جنگ جهانی اوّل و دوم ندارند جنگ‌های نیابتی دارند یا سوریه هست یا غزه است یا یمن است یا عراق هست، جنگ‌های نیابتی دارند. این قوم، قوم طاغی، یعنی «قائم بالطغیان» است. این که امام (رحمه الله) می‌فرمود شیطان بزرگ، شیطان بزرگ، همین است. یک وقت است کسی کار فساد می‌کند در داخله خودش، او فاسد هست؛ اما طاغوت باشد «قائم بالطغیان» باشد نیست. اما اینها «قائم الطغیان» هستند. لذا آنجا که قرآن دارد: (بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ)، نمونه‌هایش همین استکبار و صهیونیسم است که کاری جز آدمکشی ندارند.

آیت‌الله جوادی آملی گفتند: تاکید قرآن این است که کار از علما و عقلا ساخته نیست، علما فقط در حوزه‌ها جمع می‌شوند، در نشان را می‌گویند دو بار، سه بار، چهار بار این اصول و فقه را می‌گویند و تمام می‌شود. عده‌ای را هم تربیت می‌کنند؛ این کار مقطعی است، کار از عقلا هم ساخته نیست. بلکه جامعه را قائمان بالعلم اداره می‌کنند.

به گزارش جماران، آیت‌الله جوادی آملی، در درس تفسیر در مسجد اعظم در ادامه تفسیر آیات سوره مبارکه طور افزودند: قرآن کریم یک وقت می‌فرماید: (لَعَلَّهَمْ یَتَفَكَّرُونَ)، (لَعَلَّهَمْ یَعْلَمُونَ)، تفکر کنید، تعلّم و تعقل کنید، اینها نعمت‌های خوبی است؛ در این موارد فرمود ما آنجایی که می‌گوییم، (لَعَلَّهَمْ یَتَفَكَّرُونَ)، (لَعَلَّهَمْ یَعْلَمُونَ)، این از آن جهت است که انسان مشکل داخلی خودش را حل کند؛ اما اگر بخواهد تحوّل در جامعه پیدا بشود و مردم اصلاح بشوند، این با (لَقَوْمٌ یَعْلَمُونَ) و (لَقَوْمٌ یَعْقَلُونَ) است.

آیـت الله جـوادی آملی در توضیح واژه «قوم» در عبارت (لَقَوْمٌ یَعْقَلُونَ» بیان داشتند: قوم عالم یا قوم عاقل؛ نظیر قَوْم عاد و ثمود نیست، ما روی کره زمین نداریم که این قوم، قوم عالم باشند، این قوم، قوم عاقل باشند! بلکه این قوم یعنی قیام؛ اگر کسی قائم «بالعلم» بود قائم «بالعقل» بود مثل امام [رحمة الله علیه]، جامعه را اصلاح می‌کند. همچنین وجود مبارک حضرت [عجل الله تعالی فرجه الشریف] هم که می‌آید، «بما أنه علیم» نیست «بما أنه قائم بالعقل و العدل» جهان را اصلاح می‌کند.

استاد برجسته حوزه علمیه قم تاکید کردند: اگر جامعه بخواهد اصلاح بشود با حوزه و درس و بحث حوزه، که مقطعی است حاصل نمی‌شود؛ آن تحوّل

منافع تجاری و نظامی دارند و حقوق بشر برای آنها اهمیتی ندارد. لندن از اتحادیه اروپا خارج شد و به دنبال محلهای جدیدی در مستعمرات قدیمی خود است. نقش انگلیس در بحرین خطرناک است و این کشور باید علاوه بر متوقف کردن حمایت از حکومت بحرین، از سیاست های دوگانه دست بردارد.

وی درباره نقش آمریکا در حمایت از حکام بحرین هم افزود: آمریکا نتوانست حقوق بحرینی ها را به آنها بدهد. دولت قبلی آمریکا بارها به گفتگوهای سیاسی در بحرین دعوت کرد ولی در حال حاضر ترامپ عنوان کرده است که ایران را به دلیل آنچه وی حمایت مخفیانه از جنبش های معارض می خواند مجازات خواهد کرد. این تغییر سیاست آمریکا واقعا خطرناک است و موجب شک در دموکراسی آمریکا می شود. زیرا آمریکایی ها مدعی دموکراسی و حقوق بشر هستند و بر همین اساس نیز باید از این اصول محافظت کنند نه اینکه مردم را تهدید کنند. آمریکایی ها در عدم استیفای حقوق مردم بحرین نقش دارند و شایسته نیست که انسان خواهان دموکراسی در کشور خود باشد ولی از دموکراسی در دیگر کشورها جلوگیری کند.

شیخ الازهر:

کتابخانه الازهر ۲۰۰ نسخه خطی علیه

وهابیت دارد

به گزارش خبرگزاری «حوزه»، دکتر صلاح فضل نویسنده مصری در کتاب خود به نام «وثائق الازهر» (اسناد الازهر) از گفتگوهای نشست فرهنگیان با علمای الازهر پس از انقلاب ژاویه ۲۰۱۱ پرده برداشت و افزود: در این نشست درباره مسائلی همچون سکولاریسم و تکفیر بحث و گفتگو شده و شیخ الازهر در این نشست سخنان مهمی را درباره روابط الازهر با عربستان و نفوذ اندیشه وهابی در الازهر بیان کرده است.

وی در این کتاب به نقل سخنان شیخ الازهر در این نشست پرداخته و از قول وی چنین می گوید: ما انجمن جهانی دانش آموختگان الازهر را تاسیس کرده ایم و تا کنون آمار بیش از ۴۰ هزار دانش آموخته الازهر را در جهان داریم و همایش های متعددی را نیز برگزار کرده ایم که چهارمین آنها درباره امام ابوالحسن اشعری بود. مذهب اشعری که مذهب مورد تایید الازهر است مذهبی است که تکفیر را جایز نمی داند و پیروان این مذهب کسی را که رو به قیله دارد تکفیر نمی کنند و بر این باورند که هیچ چیز نمی تواند یک مسلمان را از دایره اسلام خارج سازد مگر اینکه توحید و نبوت را به زبان انکار کند و اگر بنده ای در حالی که گناهکار است از دنیا برود، امر او به خداوند واگذار می شود تا اگر بخواهد او را مجازات کند یا ببامرد و تمام اینها از تعالیم پیامبر(ص) برای مسلمانان است.

شیخ الازهر در ادامه سخنان خود در این نشست گفت: ما این همایش را برگزار کردیم و از برادران خود در عربستان دعوت کردیم تا به این تفاهم برسیم که مذهب اشعری مناسب ترین مذهب برای اهل سنت است که مسلمانان را به وحدت دعوت می کند و قصد داریم همایش دیگری نیز برگزار کنیم و امیدواریم با وهابی ها بر سر این مساله به توافق برسیم؛ چراکه این روزها فشار و نفوذ وهابی ها بر مصر زیاد شده و این به خاطر پول هایی است که خرج می کنند و کار به جایی رسیده که دانشجوی دانشکده اصول دین ما به صراحت می گوید که اشاعره سگ هستند با اینکه خودش نیز اشعری مذهب است.

احمد الطیب همچنین افزود: اجازه بدهید یگویم ما توان مقابله با وهابی ها و فکر آنها را داریم و هم اکنون در کتابخانه الازهر بیش از ۲۰۰ نسخه خطی مربوط به علمای الازهر مربوط به قرن گذشته وجود دارد که با افکار محمد بن عبدالوهاب مخالفت کرده اند و حتی برخی از آنها او را تکفیر هم کرده اند و ما می توانیم این کتاب ها را چاپ و در مساجد منتشر کنیم، اما این شیوه الازهر نیست و ما دوست داریم تمام اهل سنت زیر چتر الازهر باشند و اکنون مذهبی به نام سلفیه حقیقی وجود ندارد و چیزی که هست وهابیت است که تلاش می کنند الازهر را ویران کنند.

حمایت انگلیس از حکومت آل خلیفه به دلیل منافع سیاسی و تجاری

است. از سوی دیگر رسانه ها در کشورهای ایران، لبنان، عراق و تونس در کنار خواسته های مردم و انسانیت آنها ایستاده و به مردم بحرین کمک کردند.

وی در همین زمینه افزود: از این رسانه ها درخواست می کنم که به این پوشش رسانه ای خود ادامه دهند و دادگاه های نظامی، شوزن، گلوله های جنگی و حملات شبانه را به تصویر بکشند. زیرا برخی رسانه ها نقش سلاح های گرم را ایفا می کنند و میان گلوله و رسانه هایی که با مردم بحرین می جنگند، تفاوتی وجود ندارد. خواسته انقلابیون بحرین، راهکار سیاسی است که همه شهروندان را مورد احترام قرار دهد. رسانه های مخالف هم بدانند که تداوم این سیاست ننگ است و باید با خواسته های مردم بحرین نیز مانند دیگر کشورها برخورد کنند.

یوسف ربیع در خصوص مداخله انگلیس در بحرین و حمایت از آل خلیفه هم تاکید کرد: انگلیس همچنان به حمایت سیاسی خود از حکومت بحرین ادامه می دهد و از سوی دیگر نیز بحرین حضور نظامی انگلیس را در منطقه تسهیل می کند. این در حالی است که انگلیس از یک طرف ادعای دفاع از حقوق از بشر را دارد و از طرف دیگر علیه حقوق بشر و عدالت در بحرین اقدام می کند. از این سیاست دوگانه لندن علیه مردم بحرین انتقاد می کنیم. انگلیسی ها در بحرین

عادلانه محاکمه نشده بودند و حکمشان به صورت ظالمانه صادر شد. همچنین آن سه نفر دیگر هم به دلیل عقاید سیاسی خود به قتل رسیدند.

وی در همین رابطه تصریح کرد: حکومت بحرین در این حملات نقش دارد و دارای پرونده ای مملوء از فساد علیه حقوق بشر است؛ بنابراین جامعه جهانی باید این حکومت را به پایبندی به قوانین بین المللی ملزم کند. این در حالی است که این حملات مانعی بر سر مطالبات مردم بحرین برای احقاق حقوق خود در حوزه سیاسی و حقوقی که در قانون اساسی بحرین قید شده است، نیست. برخی از عوامل این حملات از مقامات عالی رتبه بحرین دستور می گیرند و حکومت باید آنها را از این کار بازدارد. زیرا بر وجهه بحرین تاثیر دارد. آنچه که مردم در انقلاب خود به دنبال آن هستند، جامعه ای است که همگان در آن شرکت داشته باشند و عوامل جنایاتی مانند شکنجه و کشتار و بدرفتاری با مردم بر اساس عدالت مورد محاکمه قرار گیرند.

رئیس انجمن حقوق بشر در ادامه درباره نقش رسانه ها در تحرکات بحرین نیز گفت: تحرکات مردم طی ۶ سال اخیر، از سوی رسانه های عربی یا مورد حمله معکوس قرار گرفته است و یا اینکه تصویری از انقلاب مردم نمایش نمی دهند؛ انکار که این مطالبات در مکانی و یا در روستایی دورافتاده مطرح می شود و یا اینکه این افراد، شیعیان فرقه گرا هستند و خواسته های آن ها از خارج آمده

ساماندهی گروه های دینی در ترکیه

با سران همه این گروه ها دیدار خواهد داشت. طبق اطلاعاتی که «عبدالوهاب اکنجی»، دبیر کل انجمن علمای اهل سنت ترکیه، می دهد، این اصول پنج گانه با احکام اصلی اسلام کاملا هماهنگ است؛ احکامی که به نظر او «جزء واجبات دینی بوده و هر مسلمانی یا هر گروهی و جماعتی که می گوید تابع عمل اسلامی است باید نسبت به آنها متعهد باشد».

اکنجی می افزاید مسئله عدم تکفیر دیگران که در بین این اصول آمده، یکی از مصائب جهان اسلام در طول تاریخ آن بوده است. از این رو ضروری است این اصل مورد پذیرش همگان قرار گیرد و هر مسلمانی بکوشد از کافر پنداشتن یا کافر معرفی کردن دیگران حتی اگر مخالف عقیده او باشد، به شدت پرهیز کند.

به باور او، اسلام دین صلح و مداراست و همه گروه های تندرو به لحاظ فکری و عملی «مولود توطئه های خارجی» بوده و هدف از تأسیسشان ایجاد شکاف و فتنه در بین مسلمانان بوده است. به تعبیری دیگر از این گروه ها برای اجرای اهداف ویرانگری سوءاستفاده می شده است، زیرا می خواستند «جهان اسلامی را تکه تکه کنند». او می گوید این طبیعی است که گروه های دینی این اصول پنج گانه را بپذیرند، زیرا با روح و ماهیت خود اسلام کاملا هماهنگ است. او در عین حال تأکید می کند استفاده از این اصول نباید به هیچ وجه موجب بسته شدن درهای عمومی برای انجام کارهای اصلاح گرایانه یا خیریه ای باشد که بعضی از این مؤسسات یا طرف های خاص مشغول انجام آنها هستند.

تبلیغات مستمر

ترکیه تلاش های مستمری را برای خنثی کردن فعالیت های جماعت خدمت به رهبری فتح الله گولن انجام می دهد. این تلاش ها از زمانی که گروه او متهم به تلاش برای انجام یک کودتای نظامی در ۱۵ جولای گذشته شد، دوچندان شده است. دولت ترکیه تاکنون هزاران نفر از طرفداران این گروه را بازداشت و هزاران نفر دیگر را از کار برکنار کرده است. در این رابطه تاکنون صدها مؤسسه وابسته به جریان گولن مسدود شده اند. همچنین انکار از طریق مرزهای جنوبی خود با سوریه و عراق در گیر جنگی نامحدود با تشکیلات داعش است؛ گروهی که در دو سال گذشته با انجام چندین عملیات تروریستی ثبات و امنیت این کشور را در معرض خطر قرار داده است. ریاست امور دینی ترکیه ماه اکتبر گذشته بیانیه ای را صادر کرد که به موجب آن گروه خدمت، وابسته به فتح الله گولن یک سازمان تروریستی معرفی شد. در این بیانیه آمده بود که «خدمت» را نمی توان یک گروه اسلامی دانست زیرا «رهبرش براساس نیازهای شخصی خود هرروز یک موضعی می گیرد. این گروه به مرور زمان به یک سازمان تبدیل و دارای پروژه هایی مخفی شد. بعد برای تحقق اهداف پنهان خود همه گونه دروغ و اتهام را به دیگران نسبت داد».

منبع: الجزیره

«یوسف ربیع» تاکید کرد: آمریکا و انگلیس مدعی حقوق بشر هستند اما در برابر مردم بحرین معکوس عمل می کنند و برخی رسانه های عربی به شدت با ملت بحرین می جنگند.

اقدامات خصمانه و تبعیض آمیز رژیم آل خلیفه در برخورد با مردم بحرین و به ویژه شیعیان سرمنشأ ظهور و بروز قیام مردمی در این کشور شد. انقلابیون بحرین در روز ۱۴ فوریه سال ۲۰۱۱ دست به خیزش مردمی گسترده و غیرقابل پیش بینی علیه آل خلیفه زدند. انحصار قدرت و ثروت در نزد یک خاندان خاص و اعمال محدودیت های گسترده توسط آنها علیه شهروندان یکی از مهمترین و اساسی ترین دلایلی بود که به لیریز شدن کاسه صبر ملت مظلوم بحرین در روز ۱۴ فوریه منجر شد. اکنون ملت بحرین علیرغم تمامی محدودیت ها و سرکوب ها همچنان خواستار تحقق مطالبات مشروع و به حق خود هستند و در طول سالهای گذشته هیچگاه از هدف خود عقب ننشسته اند.

«یوسف ربیع» رئیس انجمن حقوق بشر بحرین درباره تحولات این کشور تاکید کرد: آنچه که به صورت کلی طی ۶ سال اخیر و به طور خاص در ماه های اخیر در بحرین روی داده است، حملات سنگین است که به شکل رسمی توسط حکومت بحرین مدیریت می شود. در همین راستا ۶ نفر از شهروندان کشور خارج از چارچوب قانون به شهادت رسیدند که ۳ نفر از آن ها نیز توسط دادگاه

رئیس امور دینی ترکیه گفت وگویی را که بیش از ۳۰ گروه دینی شروع کرده اند، مثبت ارزیابی می کند. هدف از این گفت وگوها اتکا بر مبادی عام اسلامی و ساماندهی عملکرد این گروه ها است تا «عدم تکرار دو تجربه گروه خدمت و تشکیلات داعش» در آینده تضمین شود. امور دینی ترکیه پنج اصل را برای عملکرد این گروه ها در نظر گرفته است. این پنج اصل شامل عدم استفاده از خشونت به هر شکلی از اشکال، عدم تکفیر سایر گروه ها، عدم طرد هیچ گروهی، متعهدبودن هر گروه به اصول اساسی اسلام و عدم تقدس دینی بخشیدن به شخصیت هاست.

منابع نزدیک به ریاست امور دینی ترکیه می گویند: «این خلاصه همه گفت وگوها و مذاکراتی است که تا به حال انجام شده و در دیدارهای مختلف روی جزئیات آن بحث شده است». آنها تأکید دارند که اجرای این اصول به خود گروه ها سپرده شده است تا به صورتی داوطلبانه هر نهادهی بدون اینکه قید الزام و اجبار را داشته باشد آنها را اجرا کند. به گفته مقامات دینی ترکیه، هدف از مشخص کردن این اصول آن است که جلو ارزش ها و افکاری که برخی گروه ها ترویج می کنند و هدفشان سوءاستفاده به نام دین است، گرفته شود. یکی از مهم ترین این گروه ها جنبش «خدمت» (حزمت) به رهبری «فتح الله گولن»، روحانی مخالف ساکن ایالات متحده آمریکاست. گروه دیگر نیز تشکیلات داعش معرفی می شود. به گزارش شبکه الجزیره، گروه هایی مانند: «رساله النور»، «نور»، «الاخلاص»، «احیاء العلوم»، «سلیمان افندی»، «اوقاف الخیرات»، «الجیل» و برخی دیگر از نهادها و مؤسساتی که فعالیت عمیق داشته و در جامعه ترکیه از تأثیر گذاری وسیعی برخوردارند، در این گفت وگوها شرکت داشتند.

استقبال

مردم ترکیه در انتخابات سال ۲۰۰۲ میلادی به حزب عدالت و توسعه رأی دادند تا شاهد تغییرات جدی در عرصه داخلی و خارجی کشورشان باشند، اما سؤالاتی درباره ماهیت این حزب به وجود آمد که آیا یک حزب مدرن و دموکراتیک با ریشه های اسلام سیاسی توان بسط آزادی های مدنی و ماندگارسازی نظامی دموکراتیک را دارد. با بررسی ادبیات موجود در رسانه ها و محافل سیاسی قبل و بعد از روی کار آمدن حزب عدالت و توسعه خواهیم دید که تعریف واحدی ارائه نمی شود؛ به عنوان مثال قبل از انتخابات ۲۰۰۲ بسیاری از رسانه های غربی این حزب را حزبی بنیادگرا توصیف کرده بودند. دو سال بعد از روی کار آمدن حزب عدالت و توسعه و در پی تصویب چندین بسته عمده اصلاحی در پارلمان ترکیه، حزب عدالت و توسعه را به عنوان حزب «اسلام گرای اصلاح شده» توصیف کردند.

رسانه های ترکیه می گویند طرح این اصول پنج گانه با استقبال سازمان ها و گروه های دینی گفت وگو کننده مواجه شده است. حال انتظار می رود این بحث ها در یک نشست نهایی مورد تأکید قرار گیرد. در این نشست «محمد گورماز»، رئیس امور دینی ترکیه،

ادامه از صفحه اول

«یادآوری»

استاد دکتر علی شریعتمداری، رئیس فرهنگستان علوم ایران و عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی از آغاز انتشار فصلنامه «تاریخ و فرهنگ معاصر»، کار ما را ارج نهادند و طی نامه ای، بزرگوارانه وعده دادند که بخشی از «نکات تاریخی» را برای نشر در مجله، در اختیار ما قرار دهند...

اینک بخشی از «نکات تاریخی» را که در واقع قسمت اول از گفتگویی مفصل با ایشان است، در اختیار علاقمندان قرار می دهیم، به امید آنکه قسمت های دیگر را در شماره های آینده، مطالعه بفرمایید... «تاریخ و فرهنگ معاصر» و بدین ترتیب نشر این نکات آغاز گردید و تا هفت شماره ادامه یافت که بی مناسبت نخواهد بود گوشه هایی از مجموعه خاطرات او را برای آشنایی بیشتر با نوع اندیشه و انصاف و عدل او، در داوری در رابطه با مسائل تاریخی معاصر، نقل کنیم... این نوع اندیشه از آن جهت مهم و قابل توجه است که بدانیم آقای دکتر شریعتمداری یک عمر با جبهه ملی و دوستان ملی گرا و حتی با رهبری آن - آقای دکتر مصدق - روابط صمیمانه و عمیق داشته اما در داوری و قضاوت راه انصاف و عدل را انتخاب می کند و حب و بغض شخصی و سیاسی را در آن دخالت نمی دهد و آنچه را که حق است، در مورد هر دو طرف عناصر وابسته به نهضت ملی شدن صنعت نفت بیان می کند.

اینک چند پرسش از اینجانب، و چندین پاسخ از او:

تاریخ و فرهنگ معاصر: شما موقعی که در دانشکده حقوق بودید با توجه به فعالیت هایی که حزب توده در دانشگاه ها داشت، آیا شما هم انجمنی، گروهی در دانشکده یا دانشگاه تشکیل داده بودید؟

در آن موقع... راستش این است که انجمن اسلامی دانشجویان بسیار ضعیف بود و آقای مهندس بازرگان و دکتر سحابی و شاید چند نفر دیگر این ها جزو استادان معدودی بودند که علائق اسلامی داشتند و عده ای را جمع می کردند. در همین موقع بود

که از مرحوم آیت الله طالقانی هم استفاده می شد، اما گستردگی نفوذ حزب توده در دانشگاه به قدری زیاد بود که به هیچ وجه این گروه کوچک مسلمان، نمی توانست توجه دانشجویان را به خود جلب بکنند. یعنی به دلیل همان عواملی که گفتم، داشتن ایدئولوژی چاپ شده و تشکیلات حزب و انتشارات مرتب، روزنامه دانش آموزی، روزنامه دانشجویان، روزنامه های یومیه در تهران و روزنامه های سیاسی و مجله ماهانه «مردم»، این ها چیزهایی

بود که دانشجویان را جلب می کرد، آن وقت اصلاً ما کتابی نداشتیم که حتی بخواهیم به دانشجویی بدهیم. روی این زمینه آن موقع فعالیت حزب توده در دانشگاه زیاد بود. البته باید عرض بکنم که با آغاز نهضت ملی، شکست حزب توده از لحاظ سیاسی شروع شد، مثلاً اولاً این ها خیال می کردند که هر کسی جزو حزب توده نباشد، یا هوادار حزب توده نباشد خائن است. هیچ جنبشی را قبول نداشتند و از جمله جنبش نهضت ملی ایران و شکست این ها در چند مورد چشمگیر بود، یکی موقعی که مسئله ملی کردن صنعت نفت ایران مطرح شد، این ها مسئله ملی کردن نفت جنوب را مطرح کردند. یکی موقعی

خاطراتی از دکتر علی شریعتمداری

سیدهای خسروشاهی

بفرمایید که نقش آیت الله کاشانی در ملی شدن صنعت نفت چه بود؟

آیت الله کاشانی به عنوان یک چهره شناخته شده که در کنار آیت الله العظمی آقای سید محمدتقی خوانساری در عراق فعالیت می کردند شهرت زیادی داشتند بعد هم که به ایران آمدند به خاطر توصیه هایی که از مراجع دینی

از نجف شده بود در تهران ایشان جایگاه ممتازی داشتند. اتفاقاً چند بار ایشان را در اوین زندانی کرده بودند بعد از شهریور چندبار ایشان توقیف شدند و قوام السلطنه نیز چند بار اقدام به توقیف آیت الله کاشانی کرده بود. در موقع ترور شاه در دانشگاه تهران در اخباری که آن زمان منتشر کردند، شخصی که شاه را ترور کرد و نامش ناصر فخرآرایی بود و به عنوان خبرنگار روزنامه «پرچم اسلام» برای گزارش خبری رفته بود، او و پیرایوم کشید و پنج تیر به سوی شاه زد که گویا شاه با مانوری که انجام داد توانست

جان سالم به در ببرد. البته مختصری زخمی شد ولی تیرها به گونه ای نبود که او را از پا در بیاورد. ضارب را هم بلافاصله در همان محل حادثه کشتند و از بین بردند و این قضیه آن گونه که باید روشن نشد که واقعاً نقشه قتل شاه را چه کسی کشیده بود؟ در هر حال شکی نیست که شاه مثل عروسکی در اختیار عمال انگلیس بود. حالا آن ها می خواستند کاری کنند که او بیشتر درصد تأمین منافع انگلستان باشد؟ یا اختلاف او با رزم آرا سبب شد که به رزم آرا نقشه ترور شاه را طرح کند یا می خواست تصفیه حساب کند و شاه را از میدان به در کند، حدیثاتی از این قبیل مطرح شد، ولی انگلیسی ها از حادثه ترور شاه استفاده کردند و فرصت را غنیمت شمردند که از مخالفان خود انتقام بگیرند.

از جمله شخصیت هایی که علیه منافع انگلستان چه در عراق و چه در ایران اقدام کرده بودند آیت الله کاشانی بودند. این بود که بعد از تیر خوردن شاه، شب هنگام سرلشکر دفتری که رئیس شهرانی بود با اهانت عملی و با وضع زنده ای آیت الله کاشانی را از خانه بیرون آورد و همان شب هنگام ایشان را به بیروت تبعید کردند... طرفداران ایشان چند روزی که از تبعید ایشان گذشت کم کم دور هم جمع شدند و جلساتی مخفیانه تشکیل دادند، چون تیر خوردن شاه سبب شد که احزاب را منحل کنند و جلو فعالیت های اجتماعی را بگیرند و روزنامه ها را توقیف کنند بنابراین تشکیل اجتماعات هم ممنوع بود. ولی طرفداران آیت الله کاشانی در خانه ها و در مدارس دینی جلساتی تشکیل می دادند. در «مدرسه مروی» هم افرادی بودند که محل تشکیل جلسات را به دوستان اطلاع می دادند. من در آن موقع در مدرسه مروی به خواندن «شرح لمعه» نزد آیت الله کنی مشغول بودم، یکی از طلاب شیرازی به من اطلاع داد که جلسات طرفداران آیت الله کاشانی در محلی معین تشکیل می شود و نشانی محل را به من داد که به آن جا رفتم و همان گونه که در مصاحبه قبلی اشاره کردم در آن جا بود که با مرحوم نخشب که او هم جوان پرشور و مسلمانی بود و مرید آیت الله کاشانی بود آشنا شدم و معلوم شد مرحوم نخشب گروهی دارد و این گروه هم فعالیت دینی دارند و هم به مسائل سیاسی می پردازند ما هم در فارس فعالیت های دینی داشتیم و نحوه فعالیت خود را شرح دادم و از این رو مناسب دیدیم که به هم نزدیک شویم و ائتلاف کنیم و در واقع ما در تشکیلات آن ها در تهران و آن ها در تشکیلات ما در شهرستان ها همکاری کنیم.

ادامه در صفحه بعد

از راست: دکتر شریعتمداری، شمس آل احمد، دکتر حسن حبیبی در جلسه شورای عالی انقلاب فرهنگی

نظامی لغو شده و باید در جهرم بمانید تا تکلیف شما روشن شود. بعداً متوجه شدم که به واسطه ایران سخنرانی در فسا مسؤولان پادگان مرا به عنوان شرکت در ترور شاه احضار کرده بودند. پس از مدتی صبر پنهانی از جهرم خارج شدم و در شیراز با کمک یکی از دوستان به دادرسی لشکر مراجعه کردم چون مدرک مهمی نداشتند پرونده را طرح نکردند.»

در زندان شیراز

تاریخ و فرهنگ معاصر: داستان زندانی شدن جنابعالی چگونه بود؟

ج: «... شهربانی شیراز در دی ماه سال ۴۰ مرا و ۱۲ دانشجو را به نام از رادیو شیراز احضار کرد و ما مجبور شدیم خود را معرفی کنیم. در پادگانی مرا زندانی کردند. مدت چهار ماه زندانی بودم و بعد آزاد شدم و با اصرار اجازه خروج از شیراز به قصد رفتن به مشهد گرفتم. در آنجا برخی از آزادی خواهان از من خواستند خدمت آیت الله میلانی تشریف پیدا کنم و از کمک معظم له تشکر کنم این ملاقات هم انجام شد. بعد به شیراز برگشتم - دانشگاه به

دانشگاه پهلوی تغییر نام یافت افسری به من مراجعه کرد و گفت یا فعالیت سیاسی را انتخاب کنیدی یا دانشگاه پهلوی. من گفتم فعالیت سیاسی که ممنوع است اما من اعلام نمی کنم که به خاطر ماندن در دانشگاه شیراز از فعالیت سیاسی خودداری خواهم کرد. در همان ایام دکتر صورتگر رئیس دانشگاه پهلوی به خدمت من در آن دانشگاه خاتمه داد. به تهران مراجعت کردم بعد در دانشگاه اصفهان قرار بود رشته فلسفه و علوم تربیتی در دانشکده ادبیات تشکیل شود رئیس دانشکده نفذی در دانشگاه داشت و مرا مجدداً در دانشگاه اصفهان استخدام کردند.

در اصفهان فعالیت های سیاسی و دینی ما مخفیانه انجام می شد. البته جلسات دینی علناً تشکیل می شد. مرحوم شمس آبادی کمک کرد و محلی به نام «کانون علمی و تربیتی جهان اسلام» اجاره شد و در آنجا سخنرانی های دینی ایراد می کردیم.

گاهگاهی آیت الله محلاتی به اصفهان می آمد و آیت الله خادمی و دیگران از ایشان دیدن می کردند و ما ارتباط خوبی با روحانیون در اصفهان داشتیم... «نقش آیت الله کاشانی

تاریخ و فرهنگ معاصر: به طور اجمال

که دکتر مصدق و آیت الله کاشانی نهضت مقاومت ملی را تحت عنان سیاست موازنه منفی مطرح کردند، این ها سیاست موازنه مثبت را مطرح کردند. منظور حزب توده از سیاست موازنه مثبت این بود که همین طور که انگلیس بخشی منافع ما را می برد و نفت جنوب را دارد، ما باید نفت شمال را هم بدهیم به شوروی تا شوروی هم سهمی داشته باشد و از این سیاست موازنه منفی تقریباً مورد توجه محافل ملی و محافل وطن خواه بود مثلاً حمایت مرحوم آیت الله کاشانی و مرحوم آیت الله آقا سید محمدتقی خوانساری از مراجع تقلید قم، از قرضه ملی در مواقعی که انگلیس ها خلیج فارس را محاصره کرده بودند و نمی گذاشتند که نفت ایران به فروش برسد، دکت مصدق قرضه ملی را مطرح کرد و قرضه مورد استقبال مردم قرار گرفت و حزب توده قرضه ملی را تحریم کرد. اما هیچ کس گش به حرف حزب توده نداد و این چند حادثه، یعنی رد

سیاست موازنه مثبت، رد کردن نفت جنوب و رد تحریم قرضه ملی، سبب شد که در محافل سیاسی ایران و در بین عامه مردم حزب توده وجهه خودش را از دست بدهد. اما تشکیلات دانشجویی و دانش آموزی و کارگری و آموزگاران وابسته به حزب توده از نظر کمی قدرتی را تشکیل می دادند، اما از نظر مؤثر بودن در سیاست مملکت نقشی نداشتند...»

آشنایی با نخشب

تاریخ و فرهنگ معاصر: گویا جنابعالی در آن دوران همکاری مشترکی با مرحوم دکتر محمدنخشب داشتید؟

«... در یکی از جلسات مرحوم محمد نخشب که در زمان دکتر مصدق دبیر حزب مردم ایران بود، نزد من آمد و من برای او از فعالیت خود در شیراز صحبت کردم او نیز گفت ما نهضتی توحیدی داریم و شما بپایند با ما ائتلاف کنید و یا با هم فعالیت های دینی را ادامه دهیم. من هم پذیرفتم و یک شب در منزل مرحوم نخشب با حضور برخی از اعضاء نهضت

به آن نهضت پیوستم. در آن موقع توده ای ها همه جا از سوسیالیزم بر پایه ماتریالیزم بحث می کردند. من در ضمن بحث درباره این موضوع گفتم اگر منظور از نظام سوسیالیستی استقرار عدالت اجتماعی است، عدالت اجتماعی بر پایه خداپرستی استوارتر از عدالت اجتماعی بر پایه ماتریالیزم است. این امر به عنوان یک تر در مقابل تر توده ای ها مطرح شد و آنها ما را «خداپرستان سوسیالیست» می نامیدند.

در اردیبهشت سال ۱۳۲۸ یکی از فرهنگیان شیراز، از دوستان سابق ما که هم اکنون در شیراز زندگی می کنند از داراب به من تلگراف کردند که در روزنامه پارس شیراز دادگاه نظامی فسا شما را به اتهام شرکت در ترور شاه احضار کرده و باید خود را

سیاسی – اجتماعی – فرهنگی	
شماره ۲۲	پشت ۵
شماره مسلسل ۱۵۴۰	
یادمان	نیمه دوم بهمن ۱۳۹۵
پست الکترونیکی: besatonline@gmail.com	

همراهان تصمیم گرفته شد من به خارج از کشور سفر کنم و در آنجا مشغول فعالیت شوم. برای همین به امریکا رفتم. در آنجا سازمان دانشجویی به نام کنفدراسیون جهانی دانشجویان ایران که تعداد زیادی عضو داشت و عمدتاً نیز افراد غیرمسلمان بودند وجود داشت که گرایش‌هایی چون چپ، مارکسیستی یا ملی‌گرا داشتند. حتی تعداد زیادی از نمایندگان احزاب نیز بودند. من رفتم دیدم شرایط برای مسلمانان مناسب نیست ضمن اینکه فضای مبارزاتی در داخل کشور متفاوت از خارج کشور بود. به این معنا که داخل کشور بیشتر مسلمان هستند و مخصوصاً امام که پا به صحنه سیاست گذاشته بودند و می‌توان گفت در حقیقت روحانیت مبارزه می‌کردند و خواست امام هم متفاوت از خواست دیگر گروه‌ها بود.

در امریکا جو مبارزاتی بین ایرانیان متفاوت از جو مبارزاتی در داخل کشور بود. در داخل بیشتر رنگ مذهبی داشت اما در آنجا بیشتر گرایش‌های سوسیالیستی و مارکسیستی بود. بنابراین تصمیم گرفتم به شهید آیت‌الله بهشتی که در آن زمان در هامبورگ بود نامه‌ای بنویسم و از وی کمک بخواهم که در جواب نامه، وی ۵ نفر از فعالان مذهبی که در امریکا بودند را معرفی کردند که از جمله شهید چمران، ابراهیم یزدی و دکتر ایزدی و... که با آنان مکاتبه کردم و جلسه‌ای تشکیل دادیم در آن زمان انجمن گروه فارسی زبان در امریکا بود که همه افراد با ادیان مختلف عضو آن بودند اما انجمنی که فقط ویژه ایرانیان باشد نبود.

برای همین بعد از تشکیل جلسه به این نتیجه رسیدیم که گروه انجمن اسلامی امریکا - کانادا فارسی زبان را تشکیل دهیم. اعضای این انجمن عمدتاً پیرو خط امام بودند و بالاخره این جریان مذهبی در امریکا تشکیل شد.

ادامه در صفحه بعد

بودند منزل آقای آیت الله زاده و بحث روی مسائل سیاسی بود بعد که بحث خصوصی شان تمام شد بنده مدتی در خدمت آیت الله کاشانی بودم و وضع شیراز را برای ایشان روشن کردم و فعالیت روحانیون و احزاب و گروه ها را در شیراز شرح دادم.

... در هر حال آیت الله کاشانی ضمن این که در صف مقدم مبارزات ضداستعماری و مبارزات علیه نیرهای خارجی بودند، در عین حال به عنوان یک مجتهد و یک روحانی درصدد تقویت جنبه های دینی هم برمی آمدند جوان های متدین را تشویق و تقدیر می کردند حتی کمک هایی هم می کردند. بنابراین از این جهت ما خوشحال بودیم که با ایشان ارتباط داشته باشیم و همانطور که گفتم پس از ترور محمدرضا تنها نیروی متحرک، نیروی هوادار آیت الله کاشانی بود. چون ایشان را تبعید کرده بودند، تبعید ایشان و ظلمی که به ایشان روا داشته شده بود، مردم را به هیجان آورده بود و در همین موقع هم بود که انگلستان می خواست در انتخابات دورهٔ شانزدهم دخالت کند و عمّال خودش را به عنوان نمایندهٔ مردم انتخاب کند تا بتواند قراردادی را که اعتبارش متزلزل شده بود، در مجلس شانزدهم دو مرتبه کسب اعتبار و وجههٔ قانونی پیدا کند و به سلطهٔ استعماری خودشان ادامه دهد. در این موقع بود که به توصیهٔ آیت الله کاشانی کوشش شد که زمینه برای انتخاب شدن اقلیت دورهٔ پانزدهم که مخالفت کرده بودند با قرارداد «گس – گلشائیان» قراردادی که انگلستان می خواست آن را بر ملت ایران تحمیل کند آماده شود و جلساتی تشکیل می شد و یک جبهه ای از مردم برای تأمین آزادی انتخابات در دورهٔ شانزدهم تشکیل گردید.

ادامه دارد...

از قم تا نوفل لوشاتو گفتگویی با محمد هاشمی

مارکسیستی، سوسیالیستی و... نیزداشتند. از آنجایی که فضای دانشگاه یک فضایی بود که مبارزه در آن جوشش داشت طبیعتاً در فضاهای اطراف آن مانند بازار و کسبه و خانواده‌ها تأثیر می‌گذاشت.

زمانی که در تهران بودم با تعدادی از دوستان به ملاقات مرحوم برادرم و برخی دیگر از مبارزان مانند شهید باهنر و... به زندان می‌رفتیم و برای آنان کتاب، اعلامیه و مواد غذایی می‌بردیم در این رفت‌وآمدها به زندان و با توجه به فعالیت‌هایی که انجام می‌دادیم تلاش می‌کردیم تا جاسوسان متوجه نشوند اما بعضاً لو می‌رفتیم و دستگیر و زندانی می‌شدیم.

در آن زمان نوع فعالیت روشنگری علیه دستگاه بود و کارهایی از قبیل انتشارات وپخش اعلامیه و...انجام می‌دادیم از آنجایی که ساواک نیز بسیار بی‌رحم بود، با دستگیری افراد آنان را شکنجه و با خشتون و فضای بسیار قوی امنیتی، کشور را اداره می‌کرد، خصوصاً از سال ۴۱ به بعد این وضعیت تشدید شده بود. مردم در ۲۵ مرداد ۳۲ شاه را از ایران اخراج کردند اما با کودتای ۲۸ مرداد که توسط امریکایی‌ها انجام شد شاه به ایران بازگشت و دوباره به قدرت رسید وضعیت کشور کاملاً امنیتی شد. پشتیبانی عمده حکومت شاه، امریکا بود و انگلیس در حاشیه قرار داشت.

در آن مقطع از شاه می‌پرسند که شما می‌خواهید حکومت کنید یا سلطنت (در قانون اساسی مشروطه، حضورشاه تنها یک نقش تشریفاتی تعریف شده بود و مسئولیت اداره کشور بر عهده دولت بود)، وی می‌گوید: می‌خواهم حکومت کنم و برای اینکه بتواند حکومت کند سازمان ساواک را با الگوگیری از سازمان سیا و افبی‌آی در سال ۱۳۳۵ تشکیل داد و از آن به بعد مسائل مربوط به سلطنت توسط ساواک انجام می‌گرفت.

بنابراین درچنین شرایطی مبارزه بسیار سخت بود. از سویی دانشجو در خارج کشور زیاد بود و برای همین با صلاحدید مرحوم برادرم و دیگر

بودیم برای این که دور هم جمع شده بودیم و می گفتند شما برای برانداختن رضاخان دور هم جمع شده بودید. و به هر حال حرکت ما را در همان آغاز سرکوب کردند...»

تاریخ و فرهنگ معاصر: اسناد در مصاحبهٔ نخستین اشاره داشتید که جوانان مذهبی از جمله مرحوم محمد نخبش با آیت الله کاشانی روابط حسنه ای داشتند، بی تناسب نخواهد بود که به آن دوران برگردیم و اگر خاطراتی در این زمینه دارید، بیان بفرمایید، به ویژه به نقش آیت الله کاشانی و با فدائیان اسلام درباره ملی شدن صنعت نفت و اصولاً چگونگی پیدایش جبهه ملی، اشاره ای داشته باشیم.

آیت الله کاشانی از جوان های مسلمان حمایت می کردند. اصولاً ایشان یک روحانی روشن بین و واقعاً مخالف سیاست های استعماری بدند و به طور طبیعی جناح متدین در نهضت ملی توقع دشتند که ایشان طرفدارشان باشند و واقعاً هم طرفدار بودند. من یادم است برادر آیت الله محلاتی آقای آقا شیخ جلال الدین آیت الله زاده ایشان هم خیلی مورد علاقهٔ آیت الله کاشانی بود و خود بنده را یک دفعه برد و به منشی شان معرفی کرد و از او خواست که فلانی هم هر وقت بیاید، بگذارید برود خدمت آیت الله کاشانی، البته من یا به خاطر فعالیت هایی که داشتم و یا به خاطر این که واقعاً نمی خواستم مزاحم ایشان بشوم، کمتر به ملاقات ایشان می رفتم. ولی گاهی از شیراز به آیت الله کاشانی نامه می نوشتم. این امر زمانی بود که در شیراز افسر وظیفه بودم. یک وقت یادم است که در منزل برادر آیت الله محلاتی، آیت الله میر سید علی رضوی قمی و فرزند ایشان آیت الله آقا سید محمصدق و آیت الله کاشانی هم تشریف آورده

از قم تا نوفل لوشاتو

تحصیل و زندگی می‌کردم به دلیل وابستگی به وی و وجود مسائل سیاسی – اجتماعی در کنار تحصیلات، چه به لحاظ تئوری و چه به لحاظ عملی در جمعی بودیم که نوع تفکرشان روشنفکرانه بود و هدفشان مبارزه و مخالفت با رژیم شاهنشاهی بود. در همین بستر چون آیت‌الله هاشمی از شاگردان مورد توجه امام بودند رابطه ایشان با خانواده ما بتدریج تقویت شد و به‌واسطه همین ارتباطی که مرحوم برادرم با امام داشت، ارتباط من نیز پر رنگ شد؛ از طرفی چون در محیطی زندگی می‌کردیم با افکار سیاسی و تاریخی عجین بود طبیعتاً ناخودآگاه درگیر این مسائل بودیم و این، بتدریج منجر به شرایط بعدی شد که حضور در مبارزات و قرار گرفتن در کنار امام و پیروی از ایشان نتیجه آن بود.

حضور در مبارزات و پیروی از حضرت امام(ره) طبیعتاً تاوانی چون دستگیری و زندانی شدن را برایتان به همراه داشته است. اما ظاهراً مبارزات شما تنها مختص به داخل کشور نشده و در خارج از کشور با تشکیل انجمن اسلامی دانشجویان در امریکا این فعالیت را گسترش دادید. سازماندهی این انجمن و سایر انجمن‌ها که شما آنها را در مبارزات همراهی می‌کردید چقدر در هسته مبارزاتی نهضت اسلامی تأثیرگذار بود و علت اصلی رفتن شما به خارج از کشور چه بود؟

من از سال ۱۳۳۶ تا ۱۳۴۰ در قم همراه برادرم زندگی می‌کردم و از سال ۱۳۴۱ بتدریج مبارزه امام با طرح انتخابات ایالتی و ولایتی شروع شد. مرحوم هاشمی را در این گیرودار دستگیر و زندانی کردند، بعدها اجازهٔ خروج از حوزه قضایی تهران را نداشت و کاملاً تحت نظر بود و من به تبع وی به تهران آمدم. تهران نسبت به قم از فضای سیاسی پرنرگ‌تری برخوردار بود. در دانشگاه‌ها طیف وسیعی از دانشجویان آرمانگرا بودند و لزوماً به‌عنوان مسلمان فعالیت نمی‌کردند و دیدگاه‌های

نهضت ملی با همان چهارچوب ادامه دادند... آیت الله کاشانی اعلامیه هایی در آن زمان صادر می کردند و این اعلامیه ها کارهایی شبیه بیانیه های اوایل انقلاب شکوهمند اسلامی بود، یعنی آن قدر مهم بود و تأثیر داشت که یک اعلامیه ایشان کافی بود که مردم سراسر کشور را به اعتصاب و تعطیل عمومی بکشاند. قدرت و نفوذ معنوی آیت الله کاشانی مربوط به دوران نهضت ملی نبود. شخصیت برجسته و شناخته شده ای بودند که مورد احترام مراجع نجف و قم و بالطبع، علما و مردم ایران و عراق بودند و ایشان این نفوذ و قدرت را در راه ملی شدن صنعت نفت به کار گرفتند ولی اختلافات بعدی بین سران نهضت و فدائیان اسلام، وادثی را پیش آورد که نمی توان از وقوع آن ها اظهار تأسف نکرد.

تاریخ و فرهنگ معاصر: برخورد استعمار انگلیس و دستگاه حاکمه ایران با آیت الله کاشانی چگونه بود؟

البته آیت الله کاشانی به خاطر مبارزاتی که علیه انگلستان در عراق کرده بودند – همان طوری که عرض کردم – شهرت فراوانی داشتند و توصیه های مراجعه را هنگام آمدن به ایران، همراه داشتند، در تهران مورد توجه مردم و علما قرار گرفتند... بعد از دورهٔ رضاخان هم چند بار ایشان را توقیف کردند و حتی در دورهٔ رضاخان، آقای دکتر مصدق تعریف می کرد که ما هفت نفر دور هم جمع شدیم تا بر ضد رضاخان طرحی بریزیم و یا کاری نکنیم و قیام کنیم و یکی از آن هفت نفر آیت الله کاشانی بود و این البته نشان می دهد که آن ها را از آن زمان با هم ارتباط داشتند، ولی عمّال دستگاه متوجه فعالیت های ما شدند و به دستگاه امنیتی رضا خان گزارش دادند، ما را گرفتند و مدتی تحت بازجویی

ورود شما به عرصه سیاست همانند مرحوم آیت‌الله هاشمی در سن نوجوانی بود و خیلی زود کلید خورد. چگونه وارد این عرصه مبارزاتی شدید؟

پدر ما فلسفه‌ای برای خود داشت و می‌گفت فرزندان من باید در محیط مذهبی رشد کنند تا ایمان آنان بیمه شود.در آن زمان قم بهترین محیط مذهبی به حساب می‌آمد. چرا که در شهرهای مختلف مسائل گوناگونی وجود داشت اما شهر قم به دلیل وجود حوزه علمیه و مذهبی بودن آن جای مناسبی برای رشد دینی به حساب می‌آمد و به همین دلیل خانواده‌های مذهبی در اوایل سن بلوغ پسر‌ها را به این شهر می‌فرستاند. برادرم مرحوم آیت‌الله هاشمی که در آن زمان ۱۴ سال داشت یعنی در سال ۱۳۲۷ برای تحصیل علوم دینی به قم رفت. به همین ترتیب ۳ برادر دیگرم نیزدر سنین ۱۴ سالگی به قم رفتند و من نیز که فرزند آخر بودم به همین ترتیب راهی قم شدم و با برادر مرحوم هاشمی زندگی می‌کردم. با رفتنم به قم هم دروس حوزه را می‌خواندم و هم زیر نظر برادر و استادان دیگر آموزش می‌دیدم.

موقعیت آن زمان حوزه علمیه قم با جاهای دیگره متفاوت بود. دو جریان فکری در حوزه فعال بود: یک جناح فکری مربوط بود به شاگردان امام خمینی(ره) که اقدام به انتشار نشریه‌ای به نام «تشیع» که به صورت فصلنامه و سالنامه منتشر می‌شد کرده بودند. این جریان، یک جریان سیاسی – اجتماعی در حوزه تلقی می‌شد که بتدریج در کشور صلاحیت پیدا کرد. جریان دیگری نیز وجود داشت که به‌عنوان «مکتب اسلام» بود که یک ماهنامه نیز منتشر می‌کردند که حول محور فکری آیت‌الله شریعتمداری بود. این دو جریان در کنار برنامه‌های حوزه جریان داشت.

درجناح اول یعنی مکتب تشیع، مرحوم هاشمی رفسنجانی یکی از افراد بسیار مؤثر و در واقع مهره اصلی به حساب می‌آمد و من نیز که در کنار وی

ادامه از صفحه قبل

با همان آشنایی در این جلسه با هم بیشتری نزدیک شدیم. اما در همین زمان باید عرض کنم که انگلیس ها از ترور شاه استفاده کردند برای تثبیت قرارداد نفت و تأمین منافع خودشان در مسأله نفت. این مسأله م روشن شد که قرار داد نفت در زمان رضا خان تمدید شده بود.

مر حله جدید چگونه آغاز شد؟

با پایان یافتن دورهٔ پانزدهم و شروع انتخابات دوره شانزدهم و مراجعت آیت الله کاشانی از لبنان و استقبال آقای دکتر مصدق و دیگر رهبران جبههٔ ملی از آیت الله کاشانی، نهضت ملی وارد مرحلهٔ جدیدی شد و همان طور که قبلاً یادار شدم، ترور هزیر وزیر دربار شاه به وسیله فدائیان اسلام باعث موفقیت نمایندگان جبههٔ ملی در انتخابات دورهٔ شانزدهم شد و همچنین ترور رزم آرا، چنان که قبلاً شرح دادم، باعث روی کار آمدن آقای دکتر مصدق شد... و آیت الله کاشانی در تثبیت دولت آقای دکتر مصدق و ادامهٔ آن نقش اساسی داشت.

یعنی نهضت ملی از حمایت کامل آیت‌الله کاشانی همچنان برخوردار بود منتهی آیت‌الله کاشانی آن هم در آن زمان بیشتر توجه به حقوق ملت ایران درامر نفت داشت یعنی زمینه را ایشان مساعد نمی دید برای استقرار حکومت اسلامی برای این که اولاًهمان طور که گفتیم ا ین گروهی که به اصطلاح در رأس نهضت قرار داشتند افرادی بودند با زمینه های فکری مختلف. این ها دنبال این نبودند که نظام اسلامی در جامعه ایران پیاده بشود، ولی به هر حال آیت الله کاشانی به خاطر ملی شدن صنعت نفت که مقدمهٔ استقلال سیاسی و آزادی کشور بود و آن خود بخشی از خواست های نظام اسلامی است، به حمایت از

مجمع عالی نخبگان استان اصفهان با برپایی نشست‌ی از ۵۰۰ نفر از مبارزان انقلاب اسلامی در استان اصفهان تجلیل کرد.

علی جنتی وزیر سابق فرهنگ و ارشاد اسلامی در این نشست گفت: این انقلاب یک حادثه بی نظیر در تاریخ ملت ایران بود که آثار آن چه در منطقه و چه در جهان اسلام تا به امروز مشهود است. او افزود: انقلاب اسلامی ما متکی به زور و خشونت نبود بلکه یک حرکت مسالمت‌آمیز برای دفاع از اسلام و به دست آوردن استقلال و آزادی بود.

او با تاکید بر اینکه امام خمینی(ره) بیش از انقلاب با برخی از حرکت‌های مسلحانه موافق

ادامه از صفحه قبل

البته در اروپا قبلاً تشکیل شده بود اما در آمریکا در سال ۴۸ این انجمن راشکل دادیم که یکی از کانون‌های مبارزه و افشاگری جنایات رژیم شاهنشاهی به حساب می‌آمد. کار این انجمن عمدتاً افشاگری بود که به صورت انتشار کتاب، اعلامیه، باز نشر اطلاعاتیه‌های داخل کشور و حتی برگزاری همایش و راهپیمایی صورت می‌گرفت. انجمن اسلامی جزو جریان‌های کاملاً موفق بود که در معرفی آرمان و خواسته‌های امام حرکت می‌کرد.

با توجه به نوع فعالیتی که انجام می‌دادید از جانب منابع امنیتی همچون اف بی آی دچار مشکل نمی‌شدید؟

اف بی آی ۲ بار من را احضار کرد و مأموران به دانشگاه محل تحصیل آمدند هشدار دادند که فعالیت‌های شما تحت نظر است که در پاسخ به آنان گفتم که کاری خلاف قانون انجام نمی‌دهیم و کار ما انتشار روزنامه و اعلامیه است. یک رادیو افام هم اجازه کرده بودیم و در هفته یکی دو ساعت اطلاع‌رسانی می‌کردیم. مأموران افبی‌آی فقط به هشدار و تذکر بسنده کردند و در دوران فعالیت‌م دستگیری و آزاری در کار نبود و این موارد هم به خواست سفارت ایران در آمریکا و کنسولگری که در سانفرانسیسکو که نزدیک محل تحصیل و اقامت من بود انجام گرفته بود.تعدادی افراد ساواکی در دانشگاه‌ها بودند که دانشجویان را رصد می‌کردند که با برگشتن دانشجویان به ایران دستگیر و برخی نیزدر همان آمریکا از طریق اف بی‌آی دستگیر می‌شدند.

دانشجویان در آنجا به من لقب پدر را داده بودند و در آن مقطع مرحوم برادرم که یکی از پایه‌های مبارزاتی در ایران بودند در زندان به‌سر می‌برد وبه خاطر من نیزاز وی بازخواست می‌کردند.

با حضور امام(ره) در نوفل لوشاتو شما نیز بعد از سه روز به ایشان پیوستید و ۱۱۴ روز مبارزاتی را در آنجا سپری کردید. مأموریت شما در آمریکا به پایان رسیده بود که به پاریس رفتید؟

روز اولی که وارد آمریکا شدم نخستین نامه‌هایی که نوشتم یکی به امام بود که در نجف بودند و یکی هم به شهید بهشتی که در مسجد هامبورگ آلمان بود. چون در محیط تازه‌ای که رفته بودم شرایط از نظر مذهبی و مسائل شرعی تفاوت بسیاری داشت در نامه نحوه عملکرد در مورد مسائل را سؤال کردم که ایشان فوری جواب دادند. در آن مقطع ما از طریق افرادی چون آقای دعایی، محتشمی و... که در نجف خدمت امام بودند ارتباط برقرار می‌کردیم و ایشان را در جریان

۵۰۰ مبارز انقلاب اسلامی در اصفهان

کشور از این‌ها است یادآور شد: ۵۰درصد اختلافات خانوادگی به دلیل ارتباط‌های خارج از اخلاق زوجین است و آمارها به ما پیام می‌دهد که شاهد فروپاشی نهاد خانواده در کشور هستیم.

جنتی با تاکید بر اینکه امروز همه خیرخواهان و نیکاندیشان و دلسوزان نظام هشدار می‌دهند که

از قم تا نوفل لوشاتو

بالاخره وقتی درایران مبارزات مذهبی شروع شد اکثرمبارزان افراد مرفهی نبودند و بیشتر جزو طبقه متوسط به پایین بودند که خیلی ازآنان در این مبارزات دستگیر شده بودند و برای همین امام همیشه درفرمایشاتشان تأکید روی مستضعفین و پابرنه‌ها داشتند.

به طور طبیعی وقتی سرپرست یک خانواده دستگیر و زندانی می‌شود معیشت خانواده مشکل پیدا می‌کند خصوصاً که این خانواده‌ها محترم وآبرودار بودند و حقوق کمی برای امرار معاش داشتند؛ یکی از کارهایی که مرحوم هاشمی انجام داد این بود که از محل درآمدهایی که داشت حدود یکهزار خانواده زندانی را تحت پوشش قرار داده بود و اداره زندگی آنان را برعهده داشت و این یکی از کارهای وی بود و بخش دیگری از دارایی خود را نیزصرف هزینه‌های مبارزاتی از جمله اجاره کردن خانه برای مبارزان که از نقاط مختلف کشور به تهران می‌آمدند می‌کردند.

سوم بهمن ماه سال ۱۳۵۷ فرودگاه مهرآباد با دستور شاپور بختیار به محاصره تانک‌های نظامی درآمد تا از ورود امام به ایران ممانعت شود. در آن مقطع زمانی حال و هوای شما و دیگر مبارزان همراه امام چگونه بود و حضرت امام چه واکنشی داشتند؟

مبارزات در ایران به اوج خود رسیده بود و ژنرال هایزر نیز برای کودتا به ایران آمده بود. برنامه امریکایی‌ها این بود که شاپور بختیاررا بیاورند و شورای سلطنت تشکیل بدهند و دولت غیر نظامی به روی کار بیاید. در این راستا کارتر رئیس جمهوری وقت آمریکا پیامی برای امام فرستاد که شبانه دونفر در نوفل لوشاتو نزد امام آمدند و درخواست ملاقات کردند که ایشان قبول کردند و پیام کارتر را گفتند. نخستین موردی که برای حضرت امام مطرح کردند این بود که در حال حاضر رفتن شما به ایران همراه با خطر است و صلاح نیست که بروید و دوم اینکه اگر شما جایتان در نوفل لوشاتو مناسب نیست شما را به قصر ورسای منتقل کنیم. امام در پاسخ پیام کارتر جواب بشدت تندی دادند و گفتند: «شما نباید خلاف کنید و پادشاه ایران جانی‌تکار است و...»

وقتی که پیام‌آوران رفتند امام فرمودند اعلام کنید که من در نخستین فرصت به ایران می‌روم. حدود ساعت ۱۰ بود رادیو فرانسه خبر تصمیم امام مبنی بر رفتن به ایران را اعلام کرد با دوستان تصمیم به اجاره یک فروند هواپیما ایرفرانس ۷۴۷ گرفتیم و هزینه‌های آن نیز تأمین شد.

با انتشار خبر بازگشت امام به ایران شاپوربختیار فرودگاه را بست و اجازه ورود به

مبادا بیش از این غفلت کنیم ادامه داد: در دوره هشت ساله که شاهد فروپاشی و سقوط اخلاق بودیم، بسیاری از نیروهای خدوم کشور منزوی شدند و با اتخاذ سیاست غلط اقتصادی و خارجی کشور متحمل خسارت زیادی شد تا اینکه دولت یازدهم اداره کشور را بر عهده گرفت و توانست کمی از این خرابی‌ها را ترمیم کند.

وی با تاکید بر اینکه مردم با وحدت این انقلاب را به پیروزی رساندند گفت: باید وحدت را در کشور حفظ کنیم اما اکنون در کشور وضعی داریم که همه یکدیگر را تخطئه می‌کنند و نمی‌توانیم پشت یک‌میز بنشینیم و با گفتگو یکدیگر را قانع کنیم. وی در پایان از شخصیت آیت‌الله هاشمی تجلیل کرد.

در پایان این نشست شماری از مبارزان انقلاب در اصفهان به بیان خاطرات خود پرداختند.

ایشان نداد. ظرفیت مسافر هواپیمای ۷۴۷ بالغ بر ۴۵۰ نفر بود و طبق اعلام شرکت هواپیمایی ایرفرانس ما باید اسامی ۴۵۰ مسافرا را به آنها می‌دادیم از این تعداد اسامی ۱۵۰ نفرخبرنگار که تنها یک الی دونفر از آنان ایرانی بودند و مابقی مسافران را به آنها اعلام کردیم. دو روز مانده به پرواز نماینده ایرفرانس به نوفل لوشاتو آمد و گفت که تعداد مسافرها نباید بیشتر از ۱۵۰ نفر باشد چرا که باید سوختگیری کافی انجام دهیم تا اگر به‌هر دلیلی مجبور به بازگرداندن امام شدیم با مشکل مواجه نشویم.

ما هم به اجبار اسامی ۷۵ نفر از خبرنگاران را از فهرست کم کردیم و برخی مسافران را نیز به صورت داوطلب و برخی را به اجبار حذف کردیم. بالاخره زمان موعود فرا رسید، وقتی وارد مرز ایران شدیم با اعلام خلبان ما امام را به طبقه بالای هواپیما بردیم، وقتی وارد آسمان تهران شدیم هواپیما حدود نیم ساعت روی آسمان دور می‌زد تا بالاخره فرود آمد.

وقتی هواپیما روی باند نشست از پنجره هواپیما دیدیم که کل فرودگاه را نیروی انتظامی و پلیس در اختیار دارد. همچنان نگرانی و اضطراب در وجودمان بود. بعد مدتی پله را آوردند و در هواپیما باز شد، اما دقایقی نگذشت که دوباره در هواپیما بسته شد و هواپیما حرکت کرد.با این اتفاق نگرانی و اضطرابمان چند برابر شد که چه اتفاقی در حال رخ دادن است. اما چند دقیقه بعد هواپیما حدود صد متر جلوتر دوباره متوقف شد. در واقع به خلبان گفته بودند که جای پارک را عوض کند. بالاخره در هواپیما باز شد و اجازه خروج مسافران را دادند. ابتدا حاج احمد از هواپیما خارج شد و وارد سالن شد و بعد دقایقی آقای مطهری و آقای پسندیده که برادر امام بودند داخل هواپیما شدند و امام را برای خارج شدن مشایعت کردند. واقعاً لحظات باشکوهی بود.

بعد ازاین که وارد تهران شدیم از امام پرسیدیم که چرا وقتی به شما گفتند ایران برای شما همراه با خطر است و نروید به ایران برگشتید و ایشان فرمودند که «من می‌دانم که امریکایی‌ها دوست من نیستند، وقتی می‌گویند به تهران نرو برایت خطر دارد یعنی حتماً یک توطئه‌ای در کار است که من اگر در ایران باشم جلوی این توطئه گرفته می‌شود» که همین هم بود حضور ژنرال هایزر در ایران که مشغول تدارک کودتا بود توطئه‌ای بود که از آن خبر نداشتیم و حضور امام در ایران تمام این توطئه‌ها را خنثی کرد و شکر خدا نهضت اسلامی به پیروزی رسید.

منبع : روزنامه ایران

رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات استان گلستان:

عشق به اهل بیت (ع) شیعه و سنی نمی شناسد

رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات استان گلستان، گفت: ارادت، محبت و عشق به اهل بیت (علیهم السلام) شیعه و سنی ندارد.

«صفر معراجی» در گفتگو با خبرگزاری تقریب در گرگان، افزود: اهل سنت استان گلستان مخصوصاً ترکمن ها با رفتن به زیارت ائمه ارادت خاصی به خاندان عصمت و طهارت دارند.

به گفته وی؛ اظهار مودت و محبت اهل سنت گلستان به پرچم امام حسین (ع) و امام رضا (ع) دیدنی است.

رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات استان گلستان با اذعان بر اینکه گروه های تکفیری هیچ بویی از اسلام نبرده اند، گفت: افرادی که انسان های بی گناه را با فجیع ترین صورت می کشند نه شیعه هستند و نه سنی؛ بلکه دشمن اسلام هستند.

وی، ادامه داد: دین مبین اسلام حرمت زیادی برای خون همه انسان ها قائل شده است. معراجی از ساخت یکی از درب های حرم امامین جوادین در استان گلستان خبر داد و گفت: این درب مطالای زیبا در «کارگاه باب الحوائج» امامزاده عبدالله گرگان در حال ساخت است و قبل از پایان امسال به کاظمین ارسال می شود.

وی، افزود: این درب یک تنی در ایام فاطمیه دوم (اواسط اسفند) برای زیارت مردم در شهرستان های استان برده می شود.

به گفته وی؛ ۴ نوع چوب عناب، گردو، ساج برمه و نارنج در ساخت این درب بکار رفته و نجاری و خطاطی آن در گلستان، قلم زنی و میناکاری آن در اصفهان و آب طلاکاری آن در قم انجام شده است.

رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات استان گلستان با اشاره به اعزام نیروی کار از استان به عتبات عالیات، اظهار کرد: بخشی از کار این ستاد اعزام نیروی کار در عتبات عالیات است که فقط به خاطر عشق به اهل بیت اعزام می شوند.

وی، ادامه داد: امسال از استان حدود ۱۰۰ نفر نیروی کار بنا، نجار و جوشکار به شهرهای مقدس عراق رفته اند.

به گفته وی؛ بازسازی شهرهای مقدس عراق از جمله کربلا، نجف، کاظمین و سامرا به عهده این ستاد است.

به گفته وی؛ دفتر این ستاد در ۱۳ شهرستان استان دایر است و نیروهای بازنشسته در این مراکز مشغول خدمت رسانی هستند.

سایر کشورهای اسلامی هم در پناه قرآن و اسلام باشند و در مقابل استکبار جهانی و مزدوران استکبار ایستادگی کنند.

مسئول دفتر نماینده ولی فقیه در امور اهل سنت آذربایجان غربی هم در این مراسم با تاکید بر ضرورت آشنایی با فرهنگ صحیح قرآنی گفت: باید بر آشنا کردن افکار مردم با حقایق دین اهتمام داشته باشیم چراکه همه چیز در قرآن است و این کتاب آسمانی، آیین زندگی است.

عسگر فعال آذر با بیان اینکه فرهنگ قرآنی در کاهش مشکلات اجتماعی موثر است، اظهار کرد: افراد جامعه نیاز به سبک زندگی قرآنی دارند لذا علما و روحانیون باید قرآن را در عرصه اجتماع و زندگی جاری و ساری کنند.

آیت الله اراکی:

محبت به اهل بیت رسول الله(ص) منشأ وحدت در میان امت اسلامی است

منشأ وحدت در میان امت اسلامی است.

علمای هندوستان با کمترین امکانات به ترویج دین می پردازند

حجت الاسلام و المسلمین مهدوی پور نیز طی سخنانی در این نشست ضمن ارائه گزارشی از وضعیت مسلمانان بویژه موضوع تقریب در شبه قاره هند اظهار داشت: علمای هندوستان با کمترین امکانات از قبیل آب، برق و در شرایط سخت برای ترویج دین تلاش می کنند.

وی افزود: به واسطه تلاش این افراد است که در مناسبت های مختلف و بویژه ماه محرم همه ساله شاهد برگزاری هزاران مجلس عزاداری در این کشور هستیم.

نماینده ولی فقیه در هندوستان گفت: چهار هزار طلاب علوم دینی در بیش از ۹۴ حوزه علمیه شیعه در سراسر هند مشغول فراگیری علوم دینی هستند. وی افزود: بسیاری از شیعیان هندوستان از علاقه مندان به انقلاب اسلامی، بنیانگذار جمهوری اسلامی و رهبر معظم انقلاب اسلامی هستند.

حجت الاسلام مهدوی پور با اشاره به فتنه در عراق، سوریه و یمن تصریح کرد در شرایط فعلی باید بیش از گذشته برای ایجاد وحدت و همدلی تلاش کنیم.

جامعه ای در خشنودی و ناخشنود یکی شدند آن جامعه به وحدت می رسد.

آیت الله اراکی با اشاره به اهمیت تشکیل امت واحده اسلامی تصریح کرد تا امت واحده اسلامی شکل نگیرد، ظهور حضرت ولی عصر(عج) محقق نمی شود. وی در ادامه اظهار داشت: دشمنان اسلام با تشکیل گروههای تروریستی و ایجاد تفرقه در صدد رسیدن به اهداف شوم خود هستند.

دبیرکل مجمع جهانی تقریب، داعش و گروههای تکفیری را دست پرورده آمریکا و دشمنان اسلام دانست و تصریح کرد مهمترین هدف این گروهها ایجاد تفرقه در بین کشورهای اسلامی است.

وی در بخش دیگری از سخنانش با اشاره دستاوردهای مقاومت و حزب الله لبنان در برابر رژیم صهیونیستی خاطرنشان کرد حزب الله تنها نیرویی بود که توانست با تاسی از آموزه های دینی شکست سنگینی به رژیم صهیونیستی تحمیل کند. آیت الله اراکی با بیان اینکه انقلاب اسلامی به رهبری بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران باعث عظمت دوباره اسلام شد افزود: انقلاب اسلامی، اسلام و قرآن را در کشورهای اسلامی زنده کرد.

دبیرکل مجمع جهانی تقریب در پایان تأکید کرد: نتیجه مودت و محبت به اهل بیت رسول الله

دکتر متکی: در وحدت تمدن شکل می گیرد

و جلوه های بیرونی و نمادین آن تمدن آشنا می شویم.

معاون امور بین الملل مجمع جهانی تقریب اظهار داشت: یک نکته مهم در چالش های تمدنی آن است که تمدن سازی در هر سرزمینی و جامعه ای نسبتی مستقیم دارد از یک سو با جان مایه های فکری و اعتقادی بالنده

و ظرفیت گفتنمان سازی برآمده از آن باورها و از سوی دیگر ذوق و خلاقیت مردمان آن سرزمین در پردازش فرهنگی و هنری در عرصه های مختلف. وی افزود: نکته دیگر آن است که تمدن ها نوعا در زادگاه ادیان پدیدار شده اند به عبارت دیگر ادیان بزرگ ایجاد کننده تمدن ها بوده اند با نگاهی گذرا به ادیان کهن در هند و چین و شرق آسیا تا ادیان ابراهیمی در غرب آسیا در می یابیم که ادیان عموما در آسیا پدیدار شده و مأموریت خویش را آغاز کردند و دیگر اینکه عمده تمدن های بزرگ در این قاره کهن متولد شده اند.

متکی افزود: در مطالعه آموزه های ادیان و مذاهب نوعی هارمونی و هماهنگی مشاهده می شود اولین موضوع مورد اشاره همه ادیان توجه دادن به قدرت برتر در هستی که همانا خالق جهان و انسانهاست، می باشد. پرستشگاهها چه معابد، چه مساجد و چه کلیساها در جای جای

«منوچهر متکی» معاون امور بین الملل مجمع جهانی تقریب طی سخنانی در همایش «وحدت و تمدن سازی نوین اسلامی» در دانشگاه همدرد دهلی، اظهار داشت: در جوامع بشری، تمدن ها همواره نماد فرهنگ ها بوده اند و فرهنگ ها برآیند اعتقادات، باورها، آداب، رسوم و رفتار اجتماعی انسان ها می باشد.

وی با بیان اینکه شناخت محتوی و جلوه های تمدنی از دو طریق امکان پذیر است، اظهار داشت: یکی مطالعه آثار مکتوب برجای مانده از مردمان متعلق به یک تمدن که به ما مبنای اندیشه ای و باورهای فکری و اعتقادی جامعه مرتبط به آن تمدن را به ما می شناساند و دوم: مشاهده و بررسی آثار و جلوه های پیرامونی یک تمدن که در عرصه های هنر و ادبیات، معماری و شهرسازی، تدوین مقررات و قوانین اداره جامعه و نحوه حکمرانی سبک زندگی و نظام آموزشی، چگونگی نگاه و تعامل با طبیعت و محیط زیست و بالاخره رفتار فردی و اجتماعی آحاد جامعه و تعامل آنها با یکدیگر خودنمایی می کند.

متکی افزود: از طریق نخست ما به منظومه ای فکری و مانیفست اندیشه ای یک تمدن پی می بریم و از طریق دوم با پیکر بندی، ساختار سازی

اهل سنت زیر پرچم اسلام با وحدت قرآنی خدمت می کنند

در پناه قرآن هستیم و در پناه قرآن است که می توانیم باهم باشیم.

حاج ابراهیمی تأکید کرد: جامعه اسلامی باید یکی باشد تا بتوانیم در مقابل کفار و استکبار جهانی و مشرکین ایستادگی کنیم.

وی با اشاره به اینکه اهل سنت در دفاع و پاسداری از دین، قرآن و نظام اسلامی بیش از ۱۱ هزار شهید تقدیم کرده اند، خاطرنشان کرد: اهل سنت زیر پرچم اسلام با وحدت، تقریب و اخلاق قرآنی فداکارانه در نظام اسلامی خدمت می کنند.

حاج ابراهیمی با بیان اینکه انقلاب اسلامی ایران الگوی بیداری اسلامی است، ادامه داد: بیداری ناشی از انقلاب اسلامی ایران در دیگر ممالک کار دشمنان را دشوار کرده است، باید کمک کنیم تا

توانسته ایم ۳۸ سال در مقابل دشمنان اسلام و ابرقدرت ها قدرتمندانه ایستادگی کنیم، افزود: با آنکه جهان استکبار، مرتجعین منطقه و عوامل سرسپرده استکبار در مقابل اسلام و نظام ایستاده اند اما هیچ اتفاقی برای نظام نیفتاده و نخواهد افتاد و چه بسا هر روز قدرتمندتر نیز می شود که به برکت قرآن کریم، عمل به دستورات الهی و رهنمودهای مقام معظم رهبری است.

جانشین معاون فرهنگی شورای برنامه ریزی مدارس علوم دینی اهل سنت کشور با اشاره به اینکه «قرآن» کتاب انسانیت، شعور، معرفت الهی، وحدت، همگرایی و همزیانی ماست، تصریح کرد: هدف نهایی دشمنان ایجاد تفرقه در جهان اسلام است تا بتوانند به اهداف شوم خود برسند اما ما

جانشین معاون فرهنگی شورای برنامه ریزی مدارس علوم دینی اهل سنت کشور با بیان اینکه قرآن مدار وحدت و یکی بودن مسلمانان است، حفظ انسجام امت اسلامی را از تأکیدات دین مبین اسلام و آموزه های قرآن کریم عنوان کرد.

به گزارش خبرگزاری تقریب از ارومیه، حجت الاسلام والمسلمین حاج ابراهیمی در مراسم افتتاح چهارمین دوره مسابقات قرآن ویژه طلاب و روحانیون اهل سنت آذربایجان غربی، اظهار کرد: اگر مسلمانان از شرع مقدس اسلام و کتاب آسمانی که گویای حقیقت کامل است پیروی کنند در تقویت وحدت تلاش کرده اند و مانع تفرقه و نفوذ دشمن در میان مسلمانان می شوند.

وی با اشاره به اینکه به برکت قرآن کریم

نشریه مرکز بررسی‌های اسلامی

دوهفته‌نامه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: سیدهادی خسروشاهی
سردبیر: سید محمود خسروشاهی

نشانی: قم / خیابان شهدا (صفائیه) / نبش ممتاز

تلفکس: ۰۲۳۳۱۴۲۳۷۷۴ صندوق پستی: ۱۳۶ چاپ: ولیعصر

پست الکترونیکی: besatonline@gmail.com

مقابله با قاچاق نسخ خطی

غلامرضا امیرخانی - معاون کتابخانه ملی ایران
هر سال بودجه‌ای در کتابخانه ملی برای خرید نسخ خطی در نظر گرفته می‌شود، منتها مبلغ بودجه مذکور آنقدر نبود که با خیال آسوده بتوان دست به خرید نسخ از مالکان و مجموعه داران شخصی زد. با این همه امسال با توجه و نگاه آقای صالحی امیری، ریاست سابق مرکز اسناد و کتابخانه ملی و تلاش ایشان برای انعکاس اهمیت حفظ نسخ خطی در داخل کشور به رئیس جمهوری، شاهد درنظر گرفتن بودجه‌ای جداگانه به این منظور خواهیم بود. خوشبختانه رئیس جمهوری هم خیلی سریع دستور لازم را برای در نظر گرفتن این بودجه صادر کرد. برای ما بیش از بودجه مذکور، توجه ویژه شخص رئیس جمهوری به این مسأله از اهمیت بسیاری برخوردار است. از همین رو می‌توان امیدوار شد که به مرور شاهد برنامه‌ریزی‌های جدی تری درباره حفظ این بخش از هویت و میراث ملی کشورمان باشیم. البته بسیاری از کتابخانه‌های بزرگ، همچون کتابخانه آستان قدس رضوی از بودجه‌هایی بسیار بیشتر از بودجه کتابخانه ملی برای خرید نسخ خطی برخوردار هستند. متأسفانه ما به دلیل بی‌توجهی دولت‌های قبلی در این رابطه با محدودیت‌هایی روبه‌رو بودیم. اقدام رئیس جمهوری نشان‌دهنده توجه ایشان به فرهنگ و مسائل مرتبط به آن است که موجب دلگرمی هر چه بیشتر اهالی فرهنگ می‌شود. امیدوارم نمایندگان مجلس هم با بودجه مذکور موافقت کرده و آن را تصویب کنند. هنوز میزان این بودجه مشخص نیست ولی امیدوارم اواخر بهمن ماه خبرهای خوبی برای شما و مردم داشته باشیم. قیمت‌گذاری نسخ خطی با نظر کارشناسانی زبده انجام می‌شود و تلاش می‌کنیم منطبق با عرف باشد تا نظر فروشندگان آنها هم جلب شود. به مردم هم اطمینان می‌دهیم که تملک نسخ خطی، برخلاف برخی اجناس عتیقه هیچ گونه منع قانونی ندارد و کاملاً محترم و قانونی است. امیدواریم از این طریق قادر به جلوگیری از قاچاق نسخ خطی شویم.

بزرگداشت حجت الاسلام والمسلمین محمدعلی مهدوی راد با حضور جمعی از شاگردان وی و اساتید دانشگاه برگزار شد.

در این مراسم سید عباس صالحی معاون امور فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، مدیرعامل خانه کتاب و تعدادی از اعضای هیات علمی دانشگاه های مختلف حضور داشتند.

مدیرعامل خانه کتاب در این مراسم خود را از شاگردان مهدوی راد معرفی کرد و گفت: وی آزاد اندیشی اندیشه ورز است که مونس و عاشق کتاب است، وی در هر بخش از زندگی خود فارغ از هر نوع تعصب و نگاه خاص به محتوای علمی مسائل و پدیده ها می‌اندیشد.

مجید غلامی جلیسه با اشاره به مجله آینه پژوهش که سردبیری آن را مهدوی راد بر عهده دارد، افزود: وی با این نشریه جامعه علمی را مدیون خود کرده؛ هرچند این مجله نقطه عطفی در زندگی اوست، امیدواریم شاهد انتشار شماره های متعدد آن در سال های آینده باشیم.

وی با بیان اینکه مهدوی راد با صلابت در کنار

مهر به بهانه برگزاری نشست های کتابخوانی چشمگیر در کتابخانه مرکزی تبریز گفت و گویی را با مهدی درم نثاری رئیس کتابخانه مرکزی تبریز داشته که در ادامه می‌خوانید.

* در کتابخانه مرکزی تبریز عمدتاً نشست کتاب خوانی با چه محوری برگزار می‌شود؟

این نشست ها شامل نشست های کتابخانه ای، تخصصی و اختصاصی و همچنین مدرسه ای است که نشست های کتابخانه ای نشست هایی است که معمولاً ماهانه یک نوبت حداقل در هر کتابخانه عمومی اجرا می‌شود، در نشست های تخصصی موضوعات تخصصی مثل هنر، دفاع مقدس و تاریخ مطرح شده و معرفی کنندگان کتاب در این نشست ها معمولاً از صاحبان اثر و نظر و متخصصین در هر حوزه هستند و در نشست های مدرسه ای هم، نشست ها با همکاری کتابخانه یکی از مدارس و در محل مدرسه برگزار می‌شود.

* برگزاری نشست های کتابخوانی که یک طرح ملی است، لطفاً آمار برگزاری نشست های کتابخوانی در تبریز را بیان کنید؟

نشست های کتاب خوانی طرح ابتکاری نهاد کتابخانه های عمومی کشور در دوره جدید مدیریتی (جناب آقای مختاریور) است، در این نشست ها معمولاً شش یا هفت نفر هر کدام طی ۶ الی ۱۰ دقیقه معمولاً کتاب های خوانده شده شان را با دیگران به اشتراک می‌گذارند و کتاب را معرفی می‌کنند.

* آیا برنامه ای برای ترویج فرهنگ کتابخوانی کودکان و نوجوانان دارید؟

به طور معمول هر ماه یک نشست داریم که عمدتاً در حوزه کودک و نوجوان من باب فرهنگ سازی از پایه زوم کرده ایم، اما نشست برای بزرگسالان هم برگزار می‌شود، یکی از برنامه های ثابت کتابخانه مرکزی، شعرآورد با همکاری شهرستان ادب هست که هر سه شنبه ساعت ۱۶ شاعران جوان، متعهد و انقلابی دور هم آمده و به شعرخوانی و بررسی اشعار می‌پردازند و هر پنجشنبه برای کودکان قصه خوانی داریم که کتابدار برای اعضای کودک قصه خوانی می‌کند و در جنب این فعالیت، مسابقه نقاشی و خلاصه نویسی کتاب هم اجرا می‌شود. مسابقه روخوانی قرآن ویژه اعضای کودک و نوجوان، مسابقه نقاشی و روزنامه دیواری، خلاصه نویسی کتاب و نویسندگی با موضوع انقلاب، مسابقه

گزارشی از فعالیت های کتابخانه مرکزی تبریز

جمله آنها برگزاری دوره های آموزشی تکنیک های مطالعه، قصه گویی برای مادران، نقش کتابخانه ها در اقتصاد شرکت، نکوداشت استاد تسبیحی و چندین برنامه مشترک و مفید دیگر از محل این تعامل اشاره کرد، اخیراً نیز کارگاه آموزشی کتابخانه های دیجیتال کودکان، نویسندگی و تکنیک های مطالعه و همایش نقش رسانه های اجتماعی در کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی با همکاری انجمن و کتابخانه مرکزی تبریز برگزار خواهد شد.

همچنین از طریق وبلاگ کتابخانه به نشانی tcpl.blogfa.com کانال تلگرام tabriz_@ Readers کتاب های مفید و اخبار کتابخانه به اطلاع علاقمندان رسانده می‌شود.

* آیا خیران استان در حوزه کتابخانه ها وارد عمل شده اند؟

اخیراً با مساعدت و همت خانواده خیر محترم قراچمنی اصل، ساختمان شماره ۲ کتابخانه مرکزی تبریز در جوار ساختمان فعلی در حال احداث هست که ان شاء الله طی پیش بینی های انجام شده توسط خیز محترم، تا یکسال آتی به بهره برداری خواهد رسید که بدین ترتیب زیربنای کتابخانه حدود ۲۰۰۰ متر افزایش خواهد یافت و قریب ۹۰۰ نفر به قرائتخانه افزوده خواهد شد.

* علاقه مندان حوزه کتابخوانی با چه شرایطی می‌توانند عضو کتابخانه مرکزی شوند و برای افزایش اطلاعات خود از کتابهای این کتابخانه بهره مند شوند؟

در حوزه خدمات دهی به مردم عزیز، نخست این که عضویت در کتابخانه مرکزی برای تمام اقشار جامعه امکان پذیر بوده و محدودیت خاصی برای عضویت وجود ندارد و عضویت اولیه در کتابخانه های عمومی از جمله کتابخانه مرکزی تبریز به صورت اینترنتی و از طریق مراجعه به سایت www.samanpl.ir مقدور است و با عضویت در یک کتابخانه عمومی با توجه به سراسری بودن طرح عضویت، امکان استفاده از تمام کتابخانه های عمومی کشور با یک کارت عضویت فراهم می‌شود. امکان جستجوی، رزرو و درخواست تمدید مدت امانت کتاب از طریق اینترنت و سایت مذکور نیز امکان پذیر است و بخش کودکان و نوجوانان کتابخانه یکی از فعال ترین کتابخانه های تخصصی کودکان و نوجوانان است که بیش از هشت هزار کتاب در این حوزه وجود دارد.

استاد مهدوی راد از نگاه شاگردان

را در حوزه علوم قرآنی تربیت و پایان نامه های برگزیده زیادی را هدایت کرد.

دکتر محمدعلی مهدوی راد نیز ضمن قدردانی از حضور مهمانان در مراسم بزرگداشت وی گفت: فکر نمی‌کردم این مراسم برای تعریف و تمجید از من باشد، تصور می‌کردم یک نشست معمولی است در غیر این صورت در آن شرکت نمی‌کردم.

وی با بیان اینکه همواره به شاگردانم نگاه همراه با مهر داشته ام، افزود: متأسفانه اکنون در نظام حوزه و دانشگاه این نگاه کمتر وجود دارد و بیشتر نگاه عالم اندر جاهل است.

آقای مهدوی راد از همسر، دوستان و شاگردان خود بخاطر همراهی با او برای موفقیت در کارهایش قدردانی کرد و خطاب به استاد موسوی گرمارودی گفت: همواره با شعرهای شما زندگی کرده ام.

دانشیار پردیس دانشگاه تهران با نقل چند خاطره از ایام کودکی اش، به آموختن قرآن از آن زمان اشاره کرد و افزود: قبل از دبستان نزد یک استاد، قرآن را یاد گرفتم، تلفظ حروف قرآن را به اندازه ای غلیظ ادا می‌کردم که گویی یک عرب زبان بودم.

وی گفت: همه شاگردانم را دوست دارم، برخی را به اندازه ای که تصور نمی‌کنم شاگرد هستند.

کتاب خوانی از متاب اسماعیل نوشته مرحوم امیرحسین فردی از دیگر برنامه های تدارک دیده شده برای دهه فجر در کتابخانه مرکزی تبریز است. دو گروه مطالعاتی با عنوان ها گروه مطالعاتی ادبیات داستانی و گروه مطالعاتی تاریخ هم با حضور اعضای فعال و علاقمند در این حوزه هر هفته با حضور مدیریت کتابخانه، جلسه و بحث و هم اندیشی در این حوزه دارند.

* کتابخانه مرکزی تبریز چند عضو دارد؟
این کتابخانه نزدیک ۱۳ هزار نفر عضو فعال دارای کارت عضویت یکساله فعال دارد.

* با توجه به اینکه شهر تبریز شهر تاریخی و فرهنگی است، کتابخانه مرکزی تبریز در جمع آوری کتب مختلف و نشریات چه اقداماتی انجام داده است؟

در حال حاضر سیصد و ۴۴ هزار نسخه کتاب و منبع اطلاعاتی در کتابخانه مرکزی تبریز وجود دارد، بیش از سه هزار و ۴۰۰ نسخه خطی و قریب به ۱۰ هزار نسخه چاپ سنگی، سری و گراور وجود دارد، این کتابخانه یکی از غنی ترین آرشیوهای نشریات ادواری از زمان قاجار تا دوره جاری را در دل خود جای داده است و عمده نسخه های خطی مربوط به دوره ایلخانی، قاجار، تعدادی صفوی و دوره های بعدی است.

از نظر دریافت کتاب های اهدایی هم در وضعیت خوبی قرار گرفته ایم و مردم عزیز تعامل خوبی با کتابخانه مرکزی تبریز دارند، اما خواهش ما این هست که چند نکته را در اهدای مجموعه ها رعایت بفرمایند تا ما بیشتر بتوانیم از این طریق به مردم عزیز خدمت رسانی کنیم.

نخست این که از اهدای کتاب های فرسوده و یا منسوخ شده به لحاظ تاریخ و محتوا و نیز کتاب های صرفاً درسی و کمک درسی با توجه به ماهیت کتابخانه عمومی و نیز وجود کتابخانه های آموزشگاهی در سطح شهر، تا حد امکان خودداری کنند، در صورتی که تمایل به خرید و اهدای کتاب داشته باشند، همکاران ما در واحد خدمات فنی و بخش امانت کتابخانه آماده ارائه مشاوره و پیشنهاد خرید منبع به خیرین محترم هستند.

* نحوه تعامل کتابخانه مرکزی تبریز با کتابخانه مرکزی پایتخت به چه صورتی است؟
همکاری و تعامل منسجمی با شاخه انجمن علمی کتابداری و اطلاع رسانی ایران هم برقرار هست که از

ندارد.

سیدعلی موسوی گرمارودی شاعر معاصر نیز در این مراسم مهربانی را از خصوصیات بارز مهدوی راد عنوان و قصیده شیخ مفید را با عنوان قطعه مهربانی تقدیم وی کرد.

مدیر گروه زبان و ادبیات عرب دانشگاه تربیت مدرس نیز همدلی و همزبانی و سخن گفتن صریح و شیوای مهدوی راد به زبان فارسی را با وجود ترک زبان بودن وی از خصوصیات قابل توجه او دانست و گفت: این موفقیت از طریق مجاهدت های فراوان در زبان فارسی به دست آمده، نگاه تمدنی و جریان مدار وی به علوم قرآنی سبب شده در این حوزه و با تکیه بر گذشته آینده را ترسیم کنیم.

دانشیار گروه فلسفه و کلام اسلامی دانشگاه تربیت مدرس، مهدوی راد را استادی ممتاز، خوشفکر و پوینده معرفی کرد و گفت: به واسطه ایشان با مدلی از روحانیت آشنا شدم که برایم بسیار جالب بود زیرا بعدها از طریق وی با افرادی چون شفیع کدکنی متصل شدم.

امیرعباس علی زمانی افزود: افرادی چون مهدوی راد دست پرورده افرادی چون مرحوم دکتر علی شریعتی و مراجع بزرگ قم است، نسل مهدوی راد تشیع و فرهنگ قرآنی شیعه را پشتیبانی می‌کنند. وی ادامه داد: مهدوی راد بهترین دانشجویان